

ISSN 1507-398C
cena zł 5,00

Kwartalnik Statystyczny

Przegląd Informacyjny Rady Głównej Polskiego Towarzystwa Statystycznego założonego w 1912 r.

ROK XXXI NR 1-2 2024

W numerze:

Sprawozdania z działalności Oddziałów PTS	4	112. urodziny PTS	16
Profesor Czesław Domański Honorowym Prezesem PTS	15	50-lecie Rządowej Rady Ludnościowej	17
		Zapowiedzi konferencji i seminariów	18
		Nowości na rynku wydawniczym	20

IV Kongres Statystyki Polskiej
2-4 lipca 2024 r., Warszawa

Kwartalnik Statystyczny

Redaktor naczelna

Grażyna Trzpiot
trzpiot@ue.katowice.pl

Rada Główna PTS

Prezydium Rady Głównej PTS

Prezes:

prof. dr hab. Waldemar Tarczyński

Wiceprezesi:

prof. dr hab. Grażyna Trzpiot
dr Dominik Rozkrut
dr hab. Marek Cierpiat-Wolan

Sekretarz:

dr hab. Krzysztof Najman, prof. UG

Skarbnik:

dr hab. Iwona Bąk, prof. ZUT

Członkowie:

dr hab. Joanna Dębicka
prof. dr hab. Elżbieta Gołata
dr hab. Alina Jędrzejczak, prof. UŁ
prof. dr hab. Grzegorz Kończak
dr Bożena Łazowska
prof. dr hab. Włodzimierz Okrasa
dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP
dr hab. Paweł Ulman, prof. UEK
mgr Tomasz Zegar

Skład Kwartalnika

Justyna Majewska
justyna.majewska@uekat.pl

Okładka:

<https://kongres2024.stat.gov.pl/>

BIURO BADAŃ I ANALIZ STATYSTYCZNYCH PRZY RG PTS
00-925 Warszawa, al. Niepodległości 208, tel. 22 608 35 01

ODDZIAŁY PTS

Białystok - Przewodnicząca Rady Oddziału: Prof. dr hab. Ewa Roszkowska
e-mail: eroszkowska@pb.edu.pl

Bydgoszcz - Przewodnicząca Rady Oddziału: Barbara Ptaszyńska
e-mail: b.ptaszynska@kujawsko-pomorskie.pl

Gdańsk - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Krzysztof Najman, prof. UG
e-mail: krzysztof.najman@ug.edu.pl

Gorzów Wielkopolski - Przewodnicząca Rady Oddziału: Katarzyna Smolińska
e-mail: k.smolinska@stat.gov.pl

Katowice - Przewodniczący Rady Oddziału: prof. dr hab. Grzegorz Kończak
e-mail: koncz@ue.katowice.pl

Kielce - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Agnieszka Piotrowska-Piątek
e-mail: a.piotrowska-piatek@stat.gov.pl

Kraków - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Paweł Ulman, prof. UEK
e-mail: ulmanp@uek.krakow.pl

Lublin - Przewodniczący Rady Oddziału: Andrzej Matacz
e-mail: a.matacz@stat.gov.pl

Łódź - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Alina Jędrzejczak, prof. UŁ
e-mail: jedrzej@uni.lodz.pl

Olsztyn - Przewodnicząca Rady Oddziału: Joanna Balcerzak
e-mail: j.balcerzak@stat.gov.pl

Poznań - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP
e-mail: marcin.szymkowiak@ue.poznan.pl

Rzeszów - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Marek Cierpiat-Wolan, prof. UR
e-mail: m.cierpiat-wolan@stat.gov.pl

Szczecin - Przewodniczący Rady Oddziału: mgr Magdalena Wegner
e-mail: m.wegner@stat.gov.pl

Toruń - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Elżbieta Szulc, prof. UMK
e-mail: eszulc@umk.pl

Warszawa - Przewodniczący Rady Oddziału: mgr Tomasz Zegar
e-mail: t.zegar@stat.gov.pl

Wrocław - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Joanna Dębicka, prof. UE
e-mail: Joanna.Debicka@ue.wroc.pl

Zielona Góra - Przewodnicząca Rady Oddziału: mgr Robert Wróbel
e-mail: r.wrobel@stat.gov.pl

Oferta PTS

www.stat.gov.pl/pts

- Organizacja konferencji i seminariów naukowych krajowych i zagranicznych
- Publiczne odczyty i wykłady oraz kursy kształcące
- Konsultacje w zakresie metodologii i organizacji statystyki
- Doradztwo naukowo-metodologiczne, badania ankietowe
- Działalność wydawnicza

**Redakcja zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania
otrzymanych tekstów**

Kwartalnik Statystyczny

Czerwiec 2024

W bieżącym roku współpraca Polskiego Towarzystwa Statystycznego oraz Głównego Urzędu Statystycznego jest harmonijna i nadzwyczaj owocna. Mnogość wydarzeń oraz możliwości do spotkań i dyskusji nad tematami ważnymi o znaczeniu statystyki w realizacji celów społeczno-gospodarczych.

Przykładem takich spotkań była konferencja naukowa pt. „Statystyka w służbie społeczeństwa: 30-lecie Fundamentalnych Zasad Statystyki Publicznej ONZ”, która odbyła się w dniach 11-12 kwietnia 2024 roku w Warszawie. Była to okazja do świętowania Dnia Statystyki Polskiej oraz do wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy służbami statystyki publicznej oraz środowiskiem naukowym. Sesje naukowe dotyczyły różnych aspektów statystyki w kontekście wsparcia polityk publicznych, statystyki przestrzennej i lokalnej, nowych źródeł danych i big data, łączenia i integracji danych oraz edukacji i komunikacji statystycznej.

Najważniejszym dla środowiska PTS była kolejna rocznica utworzenia Towarzystwa. Uroczyste obchody rocznicy 112-lecia Polskiego Towarzystwa Statystycznego włączone zostały w obrady IV Kongresu Statystyki Polskiej. To największe wydarzenie środowiskowe zorganizowane przez Główny Urząd Statystyczny oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne w Warszawie w lipcu tego roku. W wydarzeniu uczestniczyli goście z wielu krajów. Spotkanie wzmocniło wielopłaszczyznową współpracę GUS ze środowiskiem naukowym w sprawach związanych z rozwojem badań oraz unowocześnianiem badań statystycznych.

Przedstawiamy historyczne wydarzenie mające miejsce podczas Walnego Zgromadzenia PTS. To wówczas Prezes GUS dr Dominik Rozkrut zarekomendował nadanie godności Honorowego Prezesa PTS prof. dr. hab. Czesławowi Domańskiemu oraz przedstawił jego wieloletni dorobek Pana Profesora jako naukowca i Prezesa Towarzystwa.

W bieżącym numerze Kwartalnika Statystycznego przedstawiamy sprawozdania z działalności w oddziałach PTS w minionym roku. To pokazuje aktywność naszą jako członków, chęć do wymiany doświadczeń i umacniania relacji pomiędzy środowiskiem naukowym i poza naukowym. Wyraźnym i ważnym corocznym elementem tej współpracy jest Olimpiada Statystyczna, której finał jak co roku odbył się w siedzibie GUS w dniu 13 marca 2024. Z radością informujemy o rekordzie zgłoszonych szkół (690!) oraz uczniów (5701!) do VIII edycji Olimpiady Statystycznej.

W aktualnym numerze prezentujemy notatki o konferencjach, które zapowiedziane są w drugiej części bieżącego roku. Zapraszamy również na konferencje organizowane corocznie, cyklicznie w znanym wszystkim terminie listopadowym. W bieżącym roku to 42th International Conference MSA'2024 organizowana przez Katedrę Metod Statystycznych UŁ, Instytut Statystyki i Demografii UŁ, Komitet Statystyki i Ekonometrii Polskiej Akademii Nauk oraz PTS, Oddział w Łodzi.

Patronaty, które były udzielone przez PTS dotyczyły konferencji zorganizowanych w pierwszej połowie roku. W tym roku konferencja SKAD odbyła się w dniach 5 i 6 czerwca 2024 w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Celem konferencji SKAD jest prezentacja osiągnięć i wymiana doświadczeń z zakresu teoretycznych i aplikacyjnych zagadnień klasyfikacji i analizy danych. Konferencja stanowi coroczne forum służące podsumowaniu obecnego stanu wiedzy, przedstawieniu i promocji nowatorskich dokonań oraz wskazaniu kierunków dalszych prac i badań.

Udział członków PTS w konferencjach byłych oraz nadchodzących jest znaczący, zarówno w pracach Komitetów Naukowych, jak również aktywny udział w sesjach naukowych.

Wydawnictwa z zakresu rozwoju metod statystycznych oraz zastosowań metod statystycznych wybranych autorów, w tym członków PTS, przedstawiamy w osobnej sekcji aktualnego numeru KS. Niezwykle interesujące pozycje książkowe podejmują aktualną tematykę badawczą, będącą udokumentowaniem aktualnie prowadzonych badań. Rozwój nauki podejmowany w badaniach ma zawsze swoje odzwierciedlenie w publikacjach książkowych, które są zazwyczaj podsumowaniem kilkuletniego etapu badań. Oferta wydawnicza jest zróżnicowana i warta uważnego prześledzenia. Prezentujemy wybrane nowości wydawnicze, przybliżając szczegółowe informacje o omawianych pozycjach wydawniczych.

Grażyna Trzpiot

Sprawozdania z działalności oddziałów Polskiego Towarzystwa Statystycznego

Oddział w Białymstoku

Oddział PTS w Białymstoku był współorganizatorem seminarium naukowego pt. „Statystyka w praktyce” pod honorowym patronatem Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN, które odbyło się w dniu 9 marca 2023 r. w formie hybrydowej. Zostało ono zorganizowane we współpracy z Urzędem Statystycznym w Białymstoku oraz Wydziałem Informatyki Politechniki Białostockiej z okazji Dnia Statystyki Polskiej. Celem wydarzenia była promocja i popularyzacja statystyki jako nauki oraz zasobów statystyki publicznej, a także prezentacja wyników naukowych badań statystycznych. Seminarium skierowane było do pracowników naukowych, praktyków gospodarczych, doktorantów, studentów oraz wszystkich zainteresowanych podejmowaną podczas spotkania tematyką. Przewodnicząca oddziału PTS w Białymstoku wygłosiła podczas seminarium referat pt. „Metoda Hellwiga porządkowania liniowego i jej modyfikacje”, a zastępca przewodniczącej oddziału PTS – „Wykorzystanie danych w badaniach z zakresu finansów jednostek samorządu terytorialnego – zasoby oraz narzędzia do ich analizy”. Więcej informacji dostępnych jest na stronie: [https://bialystok.stat.gov.pl/seminaria-i-konferencje/seminarium-naukowe-statystyka-w-praktyce-9-marca-2023-r-2,1.html](https://bialystok.stat.gov.pl/seminaria-i-konferencje/seminarium-naukowe-statystyka-w-praktyce-9-marca-2023-r/).

Oddział PTS w Białymstoku objął patronatem honorowym trzy wydarzenia naukowe, w których uczestniczyli jego członkowie. Były to:

1. II Interdyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa pt. „Statystyka na co dzień”. Odbyła się ona 12 maja 2023 r. w formie hybrydowej, a organizatorem tego wydarzenia był Wydział Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej. Celem wydarzenia było stworzenie możliwości zaprezentowania osiągnięć naukowych, wyników badań oraz wymiana doświadczeń w zakresie wykorzystania narzędzi statystycznych. Konferencja adresowana była do studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, słuchaczy szkół doktorskich oraz studenckich kół naukowych. Przewodnicząca i zastępca przewodniczącej oddziału moderowały jedną z sesji konferencji. Ponadto zastępca przewodniczącej wygłosiła referat nt. „Zasoby informacyjne statystyki publicznej jako źródło danych wykorzystywanych w badaniach naukowych i analizach”. Więcej informacji dostępnych jest na stronie: <https://wiz.pb.edu.pl/nauka-i-badania/konferencje-i-seminaria/iskn-statystyka/iskn-statystyka-na-codzien-2023/>.
2. Konferencja naukowa pt. „Synergia Nauki i Gospodarki w Dynamicznym Otoczeniu”, która odbyła się w dniu 2 czerwca 2023 r. Jej organizatorem był Wydział Humanistyczno-Ekonomiczny Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika

w Suwałkach. Konferencja była okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy przedstawicielami ośrodków naukowych z zakresu dyscyplin naukowych ekonomia i finanse oraz nauk o zarządzaniu oraz przedstawicielami przedsiębiorstw i instytucji okołobiznesowych. Więcej informacji dostępnych jest na stronie: <https://www.puz.suwalki.pl/wydzial-humanistyczno-ekonomiczny/konferencje/synergia-nauki-i-gospodarki-w-dynamicznym-otoczeniu,art2988/>

3. XLI Ogólnopolska Konferencja Naukowa im. Profesora Władysława Bukietńskiego pt. „Metody i Zastosowania Badań Operacyjnych”, która odbyła się w dniach 15-17 października 2023 r. w Lipowym Moście (k. Supraśla). Konferencja była zorganizowana przez Oddział Białostocki PTM oraz Wydział Informatyki Politechniki Białostockiej pod honorowym patronatem KEiS PAN oraz Urzędu Statystycznego w Białymstoku. Podczas konferencji przewodnicząca wspólnie z badaczami z Politechniki Białostockiej oraz Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu wygłosiła referat pt. „Wpływ systemów wag opartych na koncepcji entropii na wyniki subiektywnego pomiaru jakości życia mieszkańców miast europejskich”.

Członkowie Oddziału PTS w Białymstoku brali aktywny udział w następujących wydarzeniach naukowych:

- seminarium pt. „Jak monitorować rozwój miast w niepewnych czasach?”, które odbyło się 20 stycznia 2023 r. na Wydziale Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej. Spotkanie poświęcone było omówieniu procesu przygotowania systemu wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Hajnówka w ramach projektu „Hajnówka Odnowa. Zielona transformacja”. W seminarium wzięła udział zastępca przewodniczącej oddziału. Podczas dyskusji przedstawiła narzędzia udostępniane przez GUS, które mogą być wykorzystywane w procesie monitorowania rozwoju jednostek samorządu terytorialnego – SMUP, Geoportal Statystyczny oraz BDL,
- konferencji pt. „Wyzwania współczesnych społeczeństw: młodość i starość”, która odbyła się w dniach 25-26 października 2023 r. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze. Podczas konferencji zastępca przewodniczącej wspólnie z pracownikiem Ośrodka Badań i Analiz Gospodarki Senioralnej US w Białymstoku wygłosiły referat pt. „Starzenie się ludności jako wyzwanie dla gospodarki i społeczeństwa”. Głównym celem Konferencji była prezentacja wyników badań i doświadczeń dotyczących zmian wywołanych przez procesy demograficzne na przestrzeni ostatnich lat. ■

Ewa Roszkowska

Oddział w Katowicach

W dniu 9 marca 2023 r. odbyło się Walne Zgromadzenie członków Oddziału PTS w Katowicach, na którym wybrano władze oddziału na kadencję 2023-2027. W zebraniu wzięło udział 16 członków PTS Katowice.

W skład RO weszły następujące osoby:

- przewodniczący prof. dr hab. Grzegorz Kończak,
- zastępca prof. dr hab. Grażyna Trzpiot,

- zastępca dr hab. Tomasz Żądło, prof. UE,
- sekretarz dr hab. Dominik Kręzolek, prof. UE,
- skarbnik dr hab. Adrianna Mastalerz-Kodzis, prof. UE.

W skład Komisji Rewizyjnej weszły osoby:

- przewodniczący Komisji dr hab. Anna Sączewska-Piotrowska, prof. UE,
- członek dr Joanna Trzęsiok,
- członek mgr Małgorzata Złotoś.

Wybrano delegatów na Walne Zgromadzenie PTS:

- prof. dr hab. Grażyna Trzpiot,
- prof. dr hab. Grzegorz Kończak,
- dr hab. Tomasz Żądło, prof. UE,
- dr hab. Dominik Krężolek, prof. UE,
- dr hab. Adrianna Mastalerz-Kodzis, prof. UE.

W dniu 24 marca 2023 r. delegaci oddziału katowickiego PTS uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu członków PTS w Warszawie. Prof. dr hab. Grażyna Trzpiot została wiceprzewodniczącą PTS, a prof. dr hab. Grzegorz Kończak został członkiem Rady Głównej PTS. Dr hab. Tomasz Żądło, prof. UE został wybrany w skład Głównej Komisji Rewizyjnej, a dr hab. Adrianna Mastalerz-Kodzis, prof. UE weszła w skład Sądu Koleżeńskiego.

19 czerwca 2023 r. Rada Oddziału zdecydowała o przyjęciu 8 nowych członków:

- mgr Aurelia Hetmańska, Urząd Statystyczny w Katowicach,
- mgr Aneta Stachańczyk, Urząd Statystyczny w Katowicach,
- mgr inż. Grażyna Witkowska, Urząd Statystyczny w Katowicach,
- mgr Marek Olejniczak, Urząd Statystyczny w Katowicach,
- mgr Małgorzata Szczygieł, Urząd Statystyczny w Katowicach,
- mgr Martyna Kosińska, Katedra Statystyki Ekonometrii i Matematyki,
- mgr Klaudia Lenart, Szkoła Doktorska UE Katowice,
- mgr Adam Chwila, Szkoła Doktorska UE Katowice.

Kolejne zebranie oddziału PTS Katowice odbyło się

3 lipca 2023 r. W trakcie zebrania poinformowano członków oddziału o przebiegu Walnego Zgromadzenia członków PTS 24 marca 2023 r. Przedstawiono wyniki VII Olimpiady Statystycznej, informację o zbliżających się konferencjach oraz aktualnej punktacji czasopism naukowych. Referat „O własnościach predyktorów przy założeniu pewnych liniowych modeli mieszanych” przedstawiła dr Małgorzata Krzciuk z Katedry Statystyki, Ekonometrii i Matematyki

28 listopada 2023 Rada Oddziału zdecydowała o przyjęciu 3 nowych członków:

- dr hab. Jan Acedański, prof. UE, Katedra Metod Statystyczno-Matematycznych w Ekonomii,
- dr Tomasz Szkutnik, Katedra Statystyki Ekonometrii i Matematyki,
- mgr Krzysztof Szymoniak-Książek, Katedra Statystyki Ekonometrii i Matematyki.

Kolejne spotkanie członków PTS odbyło się 7 grudnia 2023 r. W trakcie spotkania przedstawiono informacje o przyjęciu nowych członków do PTS, aktualny stan organizacji VIII Olimpiady Statystycznej oraz informację o zbliżających się konferencjach naukowych. Referat „Ocena zdolności prognostycznych wybranych przestrzennych modeli relacyjnych w prognozowaniu umieralności w populacjach małoobszarowych” przedstawiła dr Agnieszka Orwat-Acedańska z Katedry Demografii i Statystyki Ekonomicznej.

W dniu 25 marca 2024 oddział PTS w Katowicach liczy 49 członków. ■

Grzegorz Kończak

Oddział we Wrocławiu

W lutym 2023 roku przeprowadzono Walne Zebranie członków oddziału PTS we Wrocławiu, w czasie którego wybrano nowe władze oddziału. Podczas spotkania oprócz zrealizowanych wyborów obecni członkowie PTS uczcili minutą ciszy pamięć zmarłych sympatyków i członków Wrocławskiego Oddziału PTS: prof. Tadeusza Bednarskiego, prof. Stanisławy Bartosiewicz oraz Wiesławy Mazur. Podjęto również tematykę objęcia wsparciem finansowym leczenia dr Cypriana Koziry, wieloletniego członka Wrocławskiego Oddziału PTS.

W dniu 24 marca 2024 przedstawiciele wrocławskiego oddziału PTS wzięło udział w Walnym Zgromadzeniu PTS w Warszawie, na którym odbyły się wybory nowych władz do Rady Oddziału na kadencję 2023-2027. Do władz PTS zostały wybrane dwie kandydatki reprezentujące wrocławski oddział PTS:

- dr hab. Joanna Dębicka prof. UEW, przewodnicząca Rady Oddziału PTS Wrocław, która została wybrana członkiem Rady Głównej PTS,
- inż. dr hab. Edyta Mazurek prof. UEW, członek Rady Oddziału PTS, która została członkiem Sądu Koleżeńskiego PTS.

Oddział PTS Wrocław został razem z Urzędem Statystycznym we Wrocławiu współorganizatorem seminarium z Okazji Dnia Statystyki Polskiej, które odbyło się 9 marca na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. W czasie seminarium wręczono Urzędowi Statystycznemu we Wrocławiu Odznakę Honorową Złotą Zasłużony dla województwa dolnośląskiego. Wykład otwierający seminarium nt. Roli statystyki publicznej w systemie informacyjnym demokratycznego społeczeństwa poprowadził dr Dominik Rozkrut, prezes GUS. Wydarzenie to pozwoliło na spotkanie się przedstawicieli różnych środo-

wisk i instytucji, z którymi oddział PTS Wrocław i Urząd Statystyczny we Wrocławiu współpracują i na wymianę opinii cennych dla wzbogacania działalności. Podkreślano wiodącą rolę statystyki publicznej, jako lidera dostarczania rzetelnych i wiarygodnych informacji.

W 2023 r. oddział PTS we Wrocławiu aktywnie włączył się w wydarzenia naukowe zarówno krajowe jak i międzynarodowe jako organizator oraz partner konferencji. Aktywność tego rodzaju stwarza okazję do wymiany doświadczeń oraz dyskusji nad wagą statystyki jako dziedziny nauki oraz jej praktyczną użytecznością jako narzędzia niezbędnego do opisywania różnego rodzaju zjawisk społeczno-gospodarczych, w szczególności tych dotyczących Wrocławia i regionu Dolnego Śląska.

1. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Wrocław Annual International Conference on Health and Lifestyle (WAICHL-2023) – Zdrowie i style życia w nowej sytuacji geopolitycznej. Oddział PTS we Wrocławiu oraz Urząd Statystyczny we Wrocławiu co roku współpracują podczas tej konferencji organizowanej przez Uniwersytet Wrocławski Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii. Oddział PTS we Wrocławiu był zarówno partnerem jak i objął patronatem to wydarzenie, którego celem jest prezentacja wyników badań oraz wymiana poglądów na temat aspektów ekonomicznych, społecznych i zdrowotnych we współczesnym świecie. Konferencja sprzyja aktywizacji i integracji środowiska akademickiego, władz lokalnych i regionalnych oraz przedstawicieli świata biznesu na rzecz promowania zdrowego stylu życia.
2. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Applications Mathematics and Statistics in Economics (AMSE 2023) – Rajecské Teplice, Slovakia, 2023.

Oddział PTS we Wrocławiu został partnerem niniejszej konferencji organizowanej przez Katedrę Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z University of Economics and Business, Prague (Czechy) i Matej Bel University in Banská Bystrica (Słowacja). Konferencja ma na celu zapoznanie jej uczestników z najnowszymi metodami matematycznymi i statystycznymi, które mogą znaleźć zastosowanie w rozwiązywaniu teoretycznych i praktycznych problemów oraz wyzwań ekonomii. Konferencja jest niepowtarzalną okazją do zaprezentowania wyników badań w obszarze matematyki, statystyki i ekonomii.

Oddział PTS we Wrocławiu aktywnie włącza się również w działania popularyzacyjne i edukacyjne, mające na celu upowszechnianie wiedzy i rozwijanie wśród młodzieży umiejętności z zakresu statystyki w obszarze analiz społeczno-gospodarczych. W tym celu w 2023 roku:

- oddział razem z Urzędem Statystycznym we Wrocławiu w grudniu, podobnie jak w latach ubiegłych, przygotował i przeprowadził kolejną edycję zawodów okręgowych Olimpiady Statystycznej organizowanej przez Główny Urząd Statystyczny. W województwie dolnośląskim do zawodów przystąpiło 105 uczniów z 43 szkół. 7 uczniów z województwa dolnośląskiego zakwalifikowało się do kolejnego etapu zawodów centralnych zajmując 4., 10., 14., 24., 25., 44. i 72 miejsca w kraju.

- oddział został współorganizatorem Statystycznego Turnieju Debat Oksfordzkich na temat rozwoju ekonomicznego i społecznego Dolnego Śląska, Polski i Europy, konkursu dla młodzieży szkół ponadpodstawowych organizowanego przez Urząd Statystyczny we Wrocławiu. Statystyczny Turniej Debat Oksfordzkich to wydarzenie regionalne, którego celem jest rozwinięcie umiejętności uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie publicznego przemawiania i nauki merytorycznego, przejrzystego prowadzenia sporu przy jednoczesnym upowszechnianiu wiedzy o województwie dolnośląskim, Polsce i Europie oraz roli i zadaniach Narodowego Banku Polskiego, z wykorzystaniem dostępnych danych statystycznych. Ze względu na trudności w pozyskaniu środków finansowych na nagrody główne dla uczestników turnieju, realizację konkursu przesunięto w czasie na lata 2024-2025.

W ramach popularyzacji wiedzy ze statystyki do wszystkich członków oddziału PTS we Wrocławiu na bieżąco przesyłano zaproszenia na seminaria popularnonaukowe organizowane przez zaprzyjaźnione oddziały PTS (Warszawa, Poznań). Seminaria są wspaniałą okazją do wymiany wiedzy i myśli statystycznych integrując środowiska statystyków i sympatyków statystyki. ■

Agata Girul

Oddział w Krakowie

W dniu 21 lutego 2023 r. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze członków oddziału Krakowskiego PTS, na którym wybrano władze Oddziału na kadencję 2023-2026:

Rada Oddziału:

- Paweł Ulman – przewodniczący,
- Monika Papież – zastępca przewodniczącego,
- Grzegorz Ruta – zastępca przewodniczącego,
- Sławomir Śmiech – zastępca przewodniczącego,
- Ewa Soja – skarbnik,
- Agnieszka Wałęga – sekretarz.

Komisja Rewizyjna:

- Marcin Salamaga – przewodniczący,
- Sabina Denkowska – członek,
- Tomasz Sekuła – członek.

W okresie objętym sprawozdaniem realizowano zadania statutowe poprzez organizację i udział w następujących wydarzeniach o charakterze naukowym:

- 10.01.2023 r. – wykład otwarty nt. „Zmiany w sytuacji demograficznej gmin w świetle prac i badań Głównego Urzędu Statystycznego”. Wykład wygłosiła Dominika Rogalińska, dyrektor Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska Głównego Urzędu Statystycznego (spotkanie on-line),
- 16.05.2023 r. – wykład otwarty nt. „Częściej, bardziej szczegółowo, w nowych agregacjach. Innowacje w badaniach rynku pracy”. Wykład wygłosiła dr Wiesława Gierańczyk dyrektor Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy (spotkanie on-line),
- 13.06.2023 r. – wykład otwarty nt. „Duże zbiory danych na potrzeby monitorowania miejskich rynków mieszkaniowych”. Wykład wygłosiła dr hab. Iwona Foryś, prof. US z Katedry Ekonometrii i Statystyki Uniwersytetu Szczecińskiego (spotkanie on-line),
- 04.12.2023 r. – wykład otwarty nt. „Świadczenia na rzecz rodziny i świadczenia z pomocy społecznej wypłacone obywatelom Ukrainy w województwie małopolskim w 2022 r.”.

Wykład wygłosił Grzegorz Ruta, zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Krakowie (spotkanie on-line).

W ramach działalności związanej z popularyzacją statystyki publicznej oddział we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK oraz Urzędem Statystycznym w Krakowie zorganizował spotkania, które poprowadziła Monika Wałaszek, kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie. Wykłady były adresowane przede wszystkim do seminarzystów oraz ich promotorów, którzy chcieliby wykorzystać przy pisaniu prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) dane pochodzące ze statystyki publicznej:

- 18.10.2023 r. – spotkanie z seminarzystami studiów stacjonarnych,
- 25.10.2023 r. – spotkanie z seminarzystami studiów niestacjonarnych (on-line).

W zakresie edukacji statystycznej w ramach współpracy oddziału PTS w Krakowie i Urzędu Statystycznego w Krakowie z XI LO w Krakowie zorganizowano:

- 23.10.2023 r. – wykład nt. Metody analiz statystycznych, który wygłosił dr hab. Paweł Ulman, prof. UEK, przewodniczący Rady Oddziału Krakowskiego PTS,
- 30.10.2023 r. – spotkanie na temat Olimpiady Statystycznej z Moniką Wałaszek kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych,
- 06.11.2023 r. – wykład nt. Jak rozwiązywać zadania ze statystyki opisowej, który wygłosiła dr hab. Monika Papież, prof. UEK,
- 06.12.2023 r. – zajęcia z uczniami XI LO, nt. Wskaźniki makroekonomiczne jak rozumieć dynamikę, inflację i przeciętne miesięczne wynagrodzenie poprowadziła Moniką Wałaszek kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych.

Oddział krakowski PTS objął również patronatem XII Ogólnopolską Konferencję „Narzędzia Analityczne w Naukach Ekonomicznych”, która odbyła się na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie w dniach 19–21 kwietnia 2023 r. Ta cykliczna Konferencja organizowana jest przez Koło Naukowe Analizy Danych działające w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Oddział ufundował również nagrody w konkursie o tematyce ekonometryczno-statystycznej zorganizowanym dla uczestników podczas tej Konferencji. ■

Agnieszka Walęga

Oddział w Poznaniu

W okresie objętym sprawozdaniem oddział PTS w Poznaniu realizował działania w poniższych obszarach:

1. Sprawy organizacyjne

Po przeprowadzeniu w dniu 24 lutego 2023 r. Walnego Zebrania Członków Oddziału i dokonaniu wyboru nowych władz, władze te działały w następującym składzie:

Rada Oddziału:

- przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP,
- zastępca przewodniczącego Rady Oddziału: dr Małgorzata Szczyt,
- sekretarz Rady Oddziału: dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK,
- skarbnik Oddziału: dr Tomasz Józefowski.

Członkowie Rady:

- dr hab. Grażyna Dehnel, prof. UEP,
- prof. dr hab. Elżbieta Gołata,
- dr hab. Małgorzata Graczyk, prof. UPP,
- dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP,
- dr hab. Waldemar Wołyński, prof. UAM.

Komisja Rewizyjna:

- przewodniczący: dr hab. Karol Andrzejczak, prof. PP,
- zastępca przewodniczącego: dr Krzysztof Szwarz,
- członek: dr Wojciech Roszka,
- członek: dr Kamil Wilak.

Warto w tym miejscu nadmienić, że kilkoro członków Oddziału zasiada także we władzach naczelnych PTS: prof. dr hab. Elżbieta Gołata i dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP to członkowie Rady Głównej PTS, zaś dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK i dr Małgorzata Szczyt zasiadają w Sądzie Koleżeńskim. Prof. dr hab. Mirosław Krzyśko i dr Kazimierz Kruska to także Członkowie Honorowi PTS.

Siedziba Oddziału mieściła się w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu przy ul. Wojska Polskiego 27/29. Zasięg działania Oddziału obejmował województwo wielkopolskie.

Według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania Oddział PTS w Poznaniu liczył 135 członków (tyle samo co rok wcześniej). Wśród członków Oddziału 89 osób (65,9%) mieszka w Poznaniu i okolicy, 14 (10,4%) – w rejonie Kalisza, 9 (6,7%) – Konina, 11 (8,1%) – Leszna i Kościana, zaś 12 (8,9%) – Piły. 62 osoby (45,9% łącznie członków ogółem) to nauczyciele akademicy pracujący na różnych uczelniach (siedmiu z nich pracuje także w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu – podstawowo lub dodatkowo), 12 (8,9%) – to pracownicy wyłącznie służb statystyki publicznej, 4 (3,0%) osoby to nauczyciele w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, 54 (40,0%) – emeryci i renciści, natomiast 3 (2,2%) – inni.

2. Działalność statutowa

Oddział prowadził działalność naukową, szkoleniową i popularyzatorską, współpracował z innymi stowarzyszeniami i organizacjami oraz uczestniczył we współpracy międzynarodowej.

2.1. Działalność naukowa i szkoleniowa

Przejawami działalności naukowej członków oddziału

były m.in. liczne artykuły publikowane w czasopiśmie statystycznych (np. Wiadomości Statystyczne. The Polish Statistician, Statistics in Transition – new series oraz zagranicznych), monografie i podręczniki, referaty na krajowych i zagranicznych konferencjach, a także seminariach. Dodatkowo, prof. dr hab. Mirosław Krzyśko zasiada w Editorial Board czasopisma Statistics in Transition – new series a dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK i dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP są Associate Editor tego czasopisma. Dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK wchodzi także w skład Kolegium Redakcyjnego Wiadomości Statystycznych – jest zastępcą redaktora naczelnego tego periodyku. Do powyższego Kolegium należy też dr hab. Grażyna Dehnel, prof. UEP. Prof. dr hab. Elżbieta Gołata jest z kolei członkiem Rady Naukowej rozpatrywanego czasopisma.

W 2023 r. dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP został powołany do grupy zadaniowej do spraw definiowania i pomiaru nowych form migracji międzynarodowej (Task force on defining and measuring new forms of international migration) przy Europejskiej Komisji Gospodarczej (UNECE) na lata 2024-2026. Warto nadmienić, że do tego samego grona wybrano także dra Macieja Beręsewicz, prof. UEP.

W 2023 r. dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP i dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP zostali powołani także do Grupy Ekspertów Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rewizji Zasad i Zaleceń Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań dla Rundy 2030 (ang. United Nations Expert Group for the Revision of the Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses for the 2030 Round), gdzie będą reprezentowali polską statystykę publiczną. W ramach grupy ekspertów zostali włączeni w prace na rzecz organizacji spisów w rundzie 2030 przy Organizacji Narodów Zjednoczonych w obszarach dotyczących planowania, organizowania i zarządzania spisem powszechnym, przeglądu pojęć i definicji populacji, metodologii spisu (w tym spisów wykorzystujących rejestry), informacji geoprzestrzennych i integracji z danymi spisowymi, zapewnienia wysokiej jakości spisów czy tematów dotyczących charakterystyki mieszkań i budynków. Wyniki prac Grupy Ekspertów były w okresie II półrocza przedmiotem dyskusji podczas spotkań roboczych i konferencji organizowanych online (23-25.05.2023 r., 31.08.2023 r., 05.10.2023 r.) oraz w Nowym Jorku (13-15.12.2023 r.) i poświęconych organizacji spisów w rundzie 2030. W trakcie tych spotkań dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP i dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP wygłosili wystąpienia dotyczące metodologii organizacji spisów, oceny ich jakości, wykorzystania danych geoprzestrzennych, a także zgłaszali uwagi dotyczące przygotowywanego przez grupę podręcznika metodologicznego dotyczącego organizacji spisów powszechnych nt. „Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses”.

Ponadto, dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP został włączony w prace Konferencji Statystyków Europejskich (KSE) skupiającej ponad 60 krajów. Głównym celem prac KSE jest rozwijanie działalności statystycznej w regionie Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNECE). W ramach KSE dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP będzie współpracował z ekspertami z sekcji statystyk społecznych i demograficznych Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (Social and Demographic Statistics Section) of United Nations Economic Commission for Europe, ONS (brytyjski urząd statystyczny) i StatsCan (kanadyjski urząd statystyczny) w obszarze alternatywnych źródeł informacji i metod estymacji populacji na rzecz spisów powszechnych. Wyniki prowadzonych badań były przedmiotem dyskusji w trakcie spotkań organizowanych przez UNECE w 2023 r. w Genewie (20-22.09.2023 r.) i Cardiff (9-10.10.2023 r.). W ramach spotkania organizowanego w Genewie została wygłoszona prezentacja dotycząca przeglądu alternatywnych źródeł informacji i metod estymacji populacji na rzecz spisów powszechnych (autorzy Fiona Willis-Núñez z UNECE, dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP oraz Edward Morgan z ONS) oraz prezentacja pt. Lessons learned from censuses of the 2020 round autorstwa dr. inż. Janusza Dygaszewicza (Dyrektor Departamentu Systemów Teleinformatycznych, Geostatystyki i Spisów, GUS) i dr. hab. Marcina Szymkowiaka, prof. UEP. Z kolei w Cardiff została wygłoszona prezentacja pt. In-depth review of use cases for alternative population bases (autorzy: Fiona Willis-Núñez z UNECE, dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP oraz Edward Morgan z ONS).

W dniu 22 września 2023 r. w Poznaniu odbyła się uroczystość z okazji jubileuszu 60-lecia Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Z tej okazji grono pracowników i przyjaciół Urzędu otrzymało odznaczenia państwowe lub Odnznakę Honorową za Zasługi dla Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej. Wśród nich byli członkowie Oddziału: mgr Ewa Goszcz – uhonorowana Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę i Odnznaką Honorową za Zasługi dla Statystyki RP, dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK – odznaczony Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę oraz dr Kamil Wilak i dr Aleksandra Witkowska – wyróżnieni Odnznaką Honorową za Zasługi dla Statystyki RP.

Poniżej charakteryzujemy najważniejsze inicjatywy i działania Oddziału o szczególnie dużym potencjale merytorycznym i organizacyjnym.

Podczas konferencji naukowej „Statystyka w służbie polityki społeczno-gospodarczej: nowe badania, metody i narzędzia”, która odbyła się w dniach 23-24 marca 2023 r. w Warszawie dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP, dr Tomasz Józefowski oraz dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK wygłosili referat pt. Ochrona tajemnicy statystycznej w siatce kilometrowej – metody i wyzwania dotyczące danych spisowych. Wystąpienie to opracowano następnie w formie artykułu, który wkrótce ukaże się w czasopiśmie „Wiadomości Statystyczne. The Polish Statistician”.

W trakcie Konferencji Naukowej „Metodologia Badań Statystycznych” – MET 2023 dniach 3-5 lipca 2023 r., w Warszawie dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK, dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP oraz dr Tomasz Józefowski i dr Kamil Wilak zaprezentowali wystąpienie pt. Imputacja danych dotyczących wynagrodzeń w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności. Ponadto prof. dr hab. Mirosław Krzyśko, dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP i dr hab. Waldemar Wołyński, prof. UAM wygłosili referat pt. Rozwój gospodarczy województw Polski w latach 2010-2021 w świetle analizy danych funkcjonalnych.

Z kolei podczas XII Ogólnopolskiej Konferencji Nau-

kowej im. Profesora Zbigniewa Czerwińskiego „Matematyka i informatyka na usługach ekonomii” w dniu 22 września 2023 r. w Poznaniu dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK, dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP i dr Tomasz Józefowski wygłosili referat pt. Edukacja w zakresie kontroli ujawniania danych – potrzeby i wyzwania.

Na międzynarodową konferencję UNECE Expert Meeting on Statistical Data Confidentiality 2023 (26-28 września 2023 r., Wiesbaden, Niemcy) dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP, dr Tomasz Józefowski i dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK przygotowali wystąpienie pt. SDC in statistical education – the Polish experience.

Dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK i dr Kamil Wilak przygotowali też referat pt. Problems and challenges of protecting microdata from censuses and other surveys, który wygłoszono podczas Workshop on Time Series Analysis and Statistical Disclosure Control Methods for Official Statistics w dniach 14-15 grudnia 2023 r. w OECD, Boulogne-Billancourt (Paryż) (z uwagi na chorobę jednego z prelegentów i inne okoliczności wystąpienie wygłosił w zastępstwie dr Tomasz Józefowski).

Dzięki uzyskanemu – za pośrednictwem Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu – wsparciu w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki „Doskonała Nauka” opublikowano książkę autorstwa Andrzeja Młodaka, Michała Pietrzaka, Tomasza Klimanka, Tomasza Józefowskiego i Pawła Łańducha: „Poufność a użyteczność informacji statystycznych. Dylematy ochrony udostępnianych danych” (Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2023). Publikacja ta, której recenzentem był prof. dr hab. Józef Oleński, stanowi pierwszą na polskim rynku wydawniczym pozycję poświęconą metodologii kontroli ujawniania danych w kontekście maksymalizacji ochrony poufności informacji wrażliwych przy jednoczesnej minimalizacji straty informacji spowodowanej działaniami ochronnymi.

Istotnym elementem działalności naukowej i szkoleniowej prowadzonej przez poznański Oddział PTS są wykłady otwarte na temat wielowymiarowych metod statystycznych organizowane już od 2012 r. pod wspólną egidą UAM, PTPN i PTS. W roku akademickim 2019/2020 wykłady te przygotowywali pracownicy Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Później nastąpiła przerwa spowodowana pandemią. W roku akademickim 2020/2021 te same instytucje wznowiły prelekcje. W roku 2021/2022 merytoryczne przygotowanie wykładów przejął Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. W roku akademickim 2022/2023 referaty prezentowali prelegenci z Politechniki Poznańskiej, a w roku akademickim 2023/2024 czynią to specjaliści z UAM. Warto też podkreślić, że od 2021 r. zainteresowani mogą uczestniczyć także w formie zdalnej. Jest to szczególnie istotne dla osób mieszkających i pracujących w znacznej odległości od miejsca wygłaszania. I tak, wygłoszono już następujące prelekcje:

- 18 stycznia 2023 r. – dr hab. Magdalena Szymkowiak, „Warunki jakie powinny spełniać sygnatury systemu aby zachował on wybrane własności czasów życia swoich komponentów”,
- 19 kwietnia 2023 r. – dr hab. inż. Wojciech Giernacki, prof. PP, „W kierunku autonomicznych lotów bezzałogowych statków powietrznych – aktualne problemy i trendy badawcze”,
- 18 października 2023 r. – dr hab. Waldemar Wołyński, prof. UAM, „Analiza składowych głównych dla danych czasowo-przestrzennych”,

- 22 listopada 2023 r. – M.Sc. Merle Munko z Otto-von-Guericke-Universität w Magdeburgu, Niemcy, “Tests for Functional Data”.

2.2. Działalność popularyzatorska

Kluczowym zadaniem popularyzatorskim była organizacja i przeprowadzenie jedenastej edycji Wielkopolskiego Konkursu „Statystyka mnie dotyczy” adresowanego do uczniów szkół ponadgimnazjalnych z obszaru województwa wielkopolskiego, współorganizowanego przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, poznański Oddział PTS i Urząd Statystyczny w Poznaniu. Honorowy patronat nad Konkursem objeli: Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewoda Wielkopolski, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolski Kurator Oświaty oraz Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Zarówno w pracach zespołu przygotowującego Konkurs jak i Komisji Konkursowej aktywny udział brało wielu członków Oddziału. Komisji Konkursowej przewodniczyła dr Małgorzata Szczyt, a w jej skład weszli: mgr Ewa Kowalka, dr Arleta Olbrot, dr Krzysztof Szware i dr Kamil Wilak. Korzystając z danych statystyki publicznej, uczestnicy oceniali wpływ przemian demograficznych w latach 2011-2021 na wielkopolski rynek pracy. Analizę mieli zaprezentować w formie graficznej, w postaci infografiki. Dodatkowo zalecono też przedstawienie odbiorcom rekomendacji poprawiających sytuację na rynku pracy oraz wykorzystanie, w miarę dostępności, danych z Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań 2011 i 2021. 10 zespołów zakwalifikowanych do drugiego etapu konkursu przygotowało 8-10 min. prezentacje swych analiza w formie filmu/clipu (obraz i narracja), wykorzystując dowolne metody graficzne, a następnie omawiali publicznie podczas finału, który odbył się w dniu 11 grudnia 2023 r. w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu. Konkurs cieszy się licznym zainteresowaniem różnego rodzaju szkół z regionu. Niemal od samego początku najwięcej uczestników pochodzi z Południowej Wielkopolski. Laureaci Konkursu otrzymali nagrody i upominki ufundowane przez patronów. Nagrodzone szkoły umieszczają informacje o tym fakcie na swych stronach internetowych. Wzmianki o konkursie można także znaleźć na różnych stronach samorządowych. Szczegóły na temat konkursu i uroczystości wręczenia nagród zamieszczane są na stronach Urzędu Statystycznego w Poznaniu oraz PTS. Konkurs ma też swoją własną stronę <https://statystykamniendotyka.stat.gov.pl/>. Stosowne relacje ukazywały się też w „Kwartalniku Statystycznym”.

Poznański Oddział PTS aktywnie zaangażował się ponadto w przygotowanie Olimpiady Statystycznej. W jej pierwszej edycji wiodącą rolę pełnił Urząd Statystyczny w Kielcach, którego staraniem powołano Komitet Główny i Komitet Programowy Olimpiady. Później nastąpiły zmiany, w wyniku których od II edycji Komitetem Głównym kieruje prezes GUS, dr Dominik Rozkrut. Komitetem

Programowym, odpowiedzialnym za przygotowanie zadań Olimpiady i kryteriów oceny odpowiedzi zawodników w pierwszych dwóch edycjach przewodził dr hab. Tomasz Żądło, prof. UE, z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, w III edycji na jego czele stanął dr hab. Jacek Białek, prof. Uniwersytetu Łódzkiego. Natomiast od VII edycji Komitetem kieruje dr hab. Iwona Markowicz, prof. Uniwersytetu Szczecińskiego. Od III edycji Olimpiady w skład Komitetu Programowego Olimpiady wchodzi dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK. Nasz Oddział PTS brał udział w przygotowaniu regulaminu Olimpiady, przyczynił się także do jej popularyzacji w szkołach i instytucjach dydaktycznych oraz samorządowych a także pozyskał patronów z naszego województwa: Wojewodę Wielkopolskiego, Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty oraz Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Na czele Komitetu Okręgowego Olimpiady w Poznaniu stoi dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP (od VI edycji; w IV i wcześniej funkcję tę pełniła mgr Dorota Foremska, a w V edycji przewodniczącym Komitetu był dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP), jego sekretarzem jest dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK. W skład Komitetu VIII edycji weszli także: mgr Dominika Tadeuszyk (zastępca przewodniczącego), mgr Magdalena Ancan, mgr Piotr Jastrzębski, mgr Anna Polińska, dr Małgorzata Szczyt, oraz dr Kamil Wilak. Członkowie Komitetu zasiadali ponadto w Komisji Egzaminacyjnej zawodów II stopnia (okręgowych) Olimpiady w Poznaniu, zasilonej również kilkoma innymi członkami Oddziału. Dr hab. Andrzej Młodak, prof. UK zasiadał także w komisji egzaminacyjnej podczas finału VII edycji, który odbył się w dniu 15 marca 2023 r. w Warszawie. Warto podkreślić, że VIII edycja była rekordowa pod względem liczby zgłoszeń: w Wielkopolsce do zawodów szkolnych zgłoszono 692 uczniów z 75 szkół. Ponadto reprezentanci Wielkopolski regularnie kwalifikują się do ścisłego finału.

2.3. Współpraca z innymi stowarzyszeniami i organizacjami

Oddział PTS w Poznaniu współpracował z licznymi organizacjami i instytucjami zajmującymi się lub zainteresowanymi statystyką, zwłaszcza z Komitetem Nauk Demograficznych PAN, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, Poznańskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk oraz Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk. Szczególnie owocna była współpraca z Katedrą Statystyki UEP.

Liczni członkowie Oddziału należą do stowarzyszeń i organizacji zagranicznych oraz międzynarodowych (np. IFCS, ISI, Institute of Mathematical Statistics, Bernoulli Society for Mathematical Statistics and Probability, International Biometric Society, itp.). ■

Andrzej Młodak

Oddział w Łodzi

Oddział PTS w Łodzi liczy obecnie 78 członków. W roku 2023 działalność Łódzkiego Oddziału koncentrowała się na rozwijaniu społecznej, naukowej i zawodowej aktywności członków w dziedzinie teorii, metodologii, praktyki i upowszechniania wiedzy statystycznej w społeczeństwie. Działania te skupiały się przede wszystkim na organizowaniu posiedzeń naukowych i konferencji, w tym konferencji regionalnych, organizowaniu publicznych odczytów, wykładów oraz innych form popularyzowania statystyki, a także na prowadzeniu prac naukowo-badawczych w zakresie wykorzystania

metod statystycznych w badaniach ekonomicznych i społecznych.

1. Organizacja konferencji

Katedra Metod Statystycznych Uniwersytetu Łódzkiego oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne (Oddział Łódzki) od lat organizują Międzynarodową Konferencję Naukową Multivariate Statistical Analysis (MSA). Obrady stanowią forum dyskusji i wymiany myśli w dziedzinie rozwoju statystyki i upowszechniania wyników badań statystycznych.

W wydarzeniu biorą udział przedstawiciele środowiska nauki z wielu ośrodków akademickich w Polsce, doktoranci, studenci, pracownicy instytucji finansowych, pracownicy urzędów statystycznych, przedstawiciele firm prywatnych oraz goście z zagranicy. Konferencja umożliwia spotkania doświadczonych naukowców z młodymi przedstawicielami nauki oraz studentami. Tradycją konferencji są wystąpienia upamiętniające sylwetki wybitnych naukowców oraz noty wspomnieniowe. W bardzo szerokim spectrum zagadnień poruszanych przez prelegentów często dominują prezentacje nowych zastosowań metod statystycznych oraz możliwości wykorzystania w tym zakresie programów statystycznych.

W dniach 6-8 listopada 2023 roku odbyła się 41-ta edycja tej konferencji – MSA'2023, połączona z Jubileuszem 80-lecia urodzin jej pomysłodawcy – profesora Czesława Domańskiego. Przewodniczącym Komitetu Naukowego był, podobnie jak w wielu poprzednich edycjach, prof. zw. dr hab. Czesław Domański, natomiast przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego dr hab. Alina Jędrzejczak, prof. UŁ. Patronat honorowy nad konferencją objęli: JM Rektor Uniwersytetu Łódzkiego oraz Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele ośrodków akademickich w Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Słupsku, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu, przedstawiciele Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) oraz Urzędu Statystycznego w Łodzi, a także goście z Włoch i Czech. Łącznie odbyło się 18 sesji plenarnych i panelowych, na których wygłoszono 60 referatów. Konferencja stanowiła również okazję do uczczenia jubileuszów prof. dr hab. Czesława Domańskiego: 55-lecia pracy na Uniwersytecie Łódzkim oraz 80. urodzin.

Członkowie Oddziału Łódzkiego PTS brali również aktywny udział w organizacji, a także uczestniczyli w XIV Konferencji Naukowej MASEP'2023. Wydarzenie miało miejsce w dniach od 28 listopada do 1 grudnia 2023 r. W trakcie 16. sesji plenarnych, tematycznych i posterowych zaprezentowano ponad 100 wyników prac. Konferencja zgromadziła przedstawicieli ośrodków naukowych z kraju (w szczególności Szczecin, Wrocław, Warszawa, Poznań, Kraków, Olsztyn, Gdańsk, Białystok, Katowice, Łódź, Radom oraz Lublin) i zagranicy (Brazylia, Łotwa, Litwa, Węgry, Czechy oraz Indie). W ramach MASEP'2023 odbyła się debata naukowa pt. „W pogoni za kryzysem”, będąca panelem eksperckim z udziałem przedstawicieli nauki, biznesu oraz instytucji publicznych.

2. Udział w konferencjach

Niezależnie od organizacji dwóch konferencji naukowych, w 2023 roku członkowie PTS Oddział w Łodzi aktywnie uczestniczyli w szeregu konferencji oraz warsztatów naukowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Wśród tego rodzaju wydarzeń warto wskazać w szczególności:

- warsztaty: Modernization of the consumer price statistics (Bratysława, Statistical Office of the Slovak Republic, marzec 2023) oraz Sharing the Experiences on the Use of New Data Sources in Official Statistics (Praga, Czech Statistical Office, marzec 2023),
- International Conference on Modeling and Forecasting of Socio-Economic Phenomena (Zakopane, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, maj 2023),
- Polityka społeczna jako fundament rozwoju społeczno-gospodarczego – w 100-lecie uchwalenia ustawy o opiece społecznej (Warszawa, Polskie Towarzystwo Polityki Społecznej Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN, maj 2023),

- Meeting of the Group of Experts on Consumer Price Indices (Genewa, United Nations Economic Commission for Europe, czerwiec 2023),
- The 2023 (eng)aging! – 6th International Conference on Aging & Technology Fair held (Praga, czerwiec 2023),
- Łódzkie Dni Gerontologii 2023 (Łódź, Katedra Demografii Uniwersytetu Łódzkiego, czerwiec 2023),
- XXII Konferencja naukowa z cyklu „Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy”, pt. „Nauka, polityka, biznes wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń rozwojowych (Uniwersytet Rzeszowski, wrzesień 2023),
- XII Konferencja Komitetu Badań nad Migracjami PAN „Migracje w obliczu wielkich zmian społecznych - wyzwania dla teorii i praktyki” (Białystok, Komitet Badań nad Migracjami PAN, Instytut Socjologii – Laboratorium Terra Diversa IS, Uniwersytetu w Białymstoku, wrzesień 2023),
- Współczesne wyzwania dla rynku pracy i systemu ubezpieczeń społecznych (Opole, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Opolski, październik 2023),
- I Ogólnopolska Konferencja Naukowa Współczesne przemiany społeczno-demograficzne w Polsce i na świecie (Kraków, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, listopad 2023),
- I Ogólnopolska Konferencja Naukowa Współczesne przemiany społeczno-demograficzne w Polsce i na świecie (Kraków, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, listopad 2023),
- Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku (Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, grudzień 2023).

3. Zebrania

W dniu 22 lutego 2023 r. odbyło się Walne Zebranie Członków PTS Oddział w Łodzi. W wyniku obrad podjęte zostały uchwały w sprawie:

- przyjęcia do PTS o/Łódź nowych członków, zgodnie ze złożonymi deklaracjami,
- wyboru delegatów na Walne Zgromadzenie PTS,
- wniosku o nadanie tytułu Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Statystycznego Panu Prof. zw. dr hab. Czesławowi Domańskiemu,
- wyboru Rady Oddziału na kadencję 2023-2027.

Przewodnicząca Rady Oddziału Łódzkiego PTS skierowała do Rady Głównej PTS wniosek o przyjęcie kandydatury Prof. zw. dra hab. Czesława Domańskiego na członka honorowego Polskiego Towarzystwa Statystycznego.

Skład Rady Oddziału na kadencję 2023-2027:

- przewodnicząca: dr hab. Alina Jędrzejczak, prof. UŁ,
- wiceprzewodnicząca: dr hab. Agata Szczukocka, prof. UŁ,
- skarbnik: dr hab. Jacek Białek, prof. UŁ,
- sekretarz: dr Łukasz Ziarko.

Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału na kadencję 2023-2027:

- przewodnicząca: dr hab. Dorota Pekasiewicz, prof. UŁ,
- wiceprzewodnicząca: dr Bogusława Dobrowolska,
- członek: mgr Aleksandra Kupis-Fijałkowska.

W ramach cyklicznych spotkań Oddziału Łódzkiego prezentowane były odczyty związane z bieżącą aktywnością naukową członków PTS. W roku 2023 zaprezentowane zostały m.in. referaty:

- 11 stycznia 2023 – dr hab. Dorota Pekasiewicz, prof. UŁ: „Estymatory kwantyli, ich własności i zastosowanie w analizach dochodów”,

- 15 marca 2023 – dr Marta Małecka: „Prognozowanie zmienności po inwazji Rosji na Ukrainę: Zastosowanie na rynkach towarów, akcji, walut i kryptowalut”,
- 12 kwietnia 2023 – mgr Adam Idczak: „Dwukrokowy algorytm grupowania tekstów ze względu na ich sentyment”,
- 19 października – dr hab. Jacek Białek, prof. UŁ: „Elementarne indeksy cen w ramach modelu GBM”,
- 13 grudnia 2023 - dr hab. Jerzy Korzeniewski, prof. UŁ: „Niezależny od języka algorytm grupowania dokumentów tekstowych ze względu na ich sentyment”.

4. Wykłady zaproszone

W 2023 r. członek PTS Oddział w Łodzi – dr hab. Jacek Białek, prof. UŁ wygłosił dwa odczyty na zaproszenie:

- wykład pt. „Porównanie indyktorów Benneta i Montgomery’ego z wykorzystaniem danych skanowanych” (współautorka: mgr Natalia Pawelec), na zaproszenie Kierownika Katedry Funkcjonowania Gospodarki dr hab. Michała Mackiewicza, prof. UŁ wygłoszony podczas seminarium katedry (grudzień 2023),
- wykład pt. „Unowocześnienie pomiaru inflacji z wykorzystaniem nowych źródeł danych i narzędzi Big Data. Dane skanowane – od danych surowych po wskaźniki cen w środowisku R.” na zaproszenie Uniwersytetu Szczecińskiego i dedykowany studentom kierunków ekonomicznych wygłoszony (grudzień 2023).

5. Monografie

Ukazały się następujące monografie przygotowane przez członkinie oddziału:

- Jędrzejczak, A. (2023), *Klasyczne i nieklasyczne metody analizy nierówności dochodowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Jędrzejczak, A., Pekasiewicz, D. (2023), *Sytuacja dochodowa gospodarstw domowych w województwie łódzkim*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Dorota Kałuża-Kopias, Agnieszka Palma (2023), *Specyfika migracji gminnych w województwie łódzkim – przyczyny i konsekwencje*, [w:] Józefiak Hryniewicz (red.), *Samorząd gminy wobec zmian demograficznych*, Główny Urząd Statystyczny, ss: 53-72, stron monografii ogółem: 124, wyd. pierwsze.

6. Szkolenia

Przedstawiciele PTS o/Łódź byli inicjatorami cyklu szkoleń realizowanych na rzecz studentów i pracowników Wy-

działu Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ przez Urząd Statystyczny w Łodzi. Wykładami i warsztatami objęte zostały zagadnienia odnoszące się do zbiorów danych statystyki publicznej:

- System monitorowania rozwoju STRATEG,
- Zasoby i funkcjonalności Banku Danych Lokalnych GUS (BDL),
- Wstęp do Portalu Geostatystycznego – narzędzia do przestrzennej wizualizacji danych statystycznych.

6. EMOS - European Master in Official Statistics

Łódzki oddział PTS bierze aktywny udział w realizacji międzynarodowego projektu edukacyjnego EMOS (European Master in Official Statistics), uruchomionego pod patronatem Eurostatu. EMOS to dodatkowa ścieżka programowa na studiach magisterskich, głównie na kierunkach ekonomicznych, obejmująca szeroko pojęte zagadnienia statystyczne. W latach 2019-2023 program był na UŁ realizowany w ramach kierunku Informatyka i Ekonometria. W roku 2023 otrzymaliśmy certyfikat EMOS dla nowo otwartego kierunku EKAD (Ekonometria i Analityka Danych). Na Uniwersytecie Łódzkim jest już ponad 20 absolwentów kierunku EMOS. Systematycznie odbywają się warsztaty i seminaria dedykowane studentom uczestniczącym w programie. Członkowie PTS oddział w Łodzi Alina Jędrzejczak pełni funkcję pełnomocnika Dziekana Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego do spraw tego projektu.

7. Plany działalności PTS o/Łódź na rok 2024

Głównym planem działania oddziału łódzkiego Polskiego Towarzystwa Statystycznego jest upowszechnianie wiedzy statystycznej i najwyższej jakości badań statystycznych, w szczególności promowanie metod statystycznych wśród studentów i młodych naukowców. W tym celu w dniach 4-6.11.2024 odbędzie się kolejna edycja konferencji Wielowymiarowa Analiza Statystyczna - MSA'2024.

Systematycznie realizowane będą spotkania KMS UŁ, w których licznie uczestniczą członkowie PTS o/Łódź.

W roku 2023, zgodnie ze statutem, spotkania Rady Łódzkiego Oddziału PTS odbywały się kwartalnie. Przedmiotem spotkań było omówienie spraw bieżących. ■

Alina Jędrzejczak, Łukasz Ziarko

Oddział w Olsztynie

W 2023 r. PTS O/Olsztyn kontynuował działalność związaną głównie z popularyzacją statystyki wśród młodzieży szkolnej oraz społeczeństwa we współpracy z Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Olsztynie oraz zacieśnianiem współpracy ze środowiskiem naukowym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W dniu 14 lutego 2023 r., w związku z przejściem na emeryturę, odeszło z PTS O/Olsztyn 4 członków, pracowników Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

W dniu 16 lutego 2023 r., decyzją Rady Oddziału przyjęto 13 nowych członków: 4 pracowników Urzędu Statystycznego w Olsztynie (Marta Majewska, kierownik Wydziału Badań Ankietowych, Małgorzata Wilczopolska, Agnieszka Wobolewicz, Agnieszka Zapolska - pracownicy Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Badań Regionalnych) oraz 9 pracowników naukowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Wydziału Nauk Ekonomicznych (dr hab. Mariola Grzybowska-Brzezińska, prof. UWM - dziekan; dr hab. Wiesława Li-

zińska, prof. UWM; prof. dr hab. Renata Marks-Bielska; dr Dominka Jakubowska, dr Aleksandra Olejarz, dr Daniel Rzeczkowski, dr Marcin Janusz, dr Jarosław Nazarczuk, dr Marlena Cicha-Nazarczuk. Tym samym na dzień 20 lutego 2023 r. Oddział PTS w Olsztynie liczył 32 osoby.

W dniu 23 lutego 2023 r. w siedzibie Urzędu Statystycznego w Olsztynie odbyło się Walne Zebranie Członków oddziału PTS w Olsztynie. Zatwierdzono na nim przyjęcie nowych członków PTS, zaakceptowano sprawozdania za okres kadencji 2019-2023, dokonano wyborów Rady Oddziału, Komisji Rewizyjnej i delegatów Oddziału na Walne Zgromadzenie PTS.

W dniu 24 marca 2023 r. w Walnym Zgromadzeniu PTS w Warszawie wzięli udział: Marek Morze, dr Joanna Balcerzak, dr Monika Borawska (Urząd Statystyczny w Olsztynie), dr hab. inż. Małgorzata Grzywińska-Rapca (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie).

W dniach 5-7 września 2023 r. odbył się XXIX Kongres Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, zorganizowany przez Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Członkowie PTS uczestniczyli w nim zarówno w roli organizatorów, jak i partnerów merytorycznych.

W dniu 25 września 2023 r., decyzją Rady Oddziału przyjęto 4 nowych członków: 1 pracownika Urzędu Statystycznego w Olsztynie (Janusz Pappelbon – zastępca dyrektora) oraz 3 pracowników naukowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Wydziału Nauk Ekonomicznych (dr Marek Siemiński, dr Tomasz Wierzejski - prodziekani WNE, dr hab. Zbigniew Brodziński).

W dniu 27 września 2023 r. z inicjatywy własnej Rady Oddziału zostało zwołane Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków PTS Oddział w Olsztynie w celu omówienia zasad współpracy naukowej w nowym roku akademickim 2023/2024 oraz przyjęcia nowych członków. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków PTS podjęło dyskusję nad współpracą naukową między Urzędem Statystycznym w Olsztynie a Wydziałem Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w roku akademickim 2023/2024. Postulowano dalsze zacieśnienie współpracy ze środowiskiem naukowym WNE UWM,

poprzez wymianę doświadczeń w zakresie prowadzonych badań i metod analiz statystycznych.

W ramach działalności edukacyjnej PTS O/Olsztyn jest współorganizatorem odbywającej się rokrocznie Olimpiady Statystycznej. W lutym 2023 r. odbył się pierwszy etap zawodów centralnych VII Olimpiady Statystycznej, która na poziomie szkolnym rozpoczęła się już jesienią 2022 r. W listopadzie 2023 r. zawodami szkolnymi rozpoczęła się VIII edycja Olimpiady Statystycznej. W grudniu 2023 r. zorganizowane zostały zawody etapu okręgowego. Odbyły się one na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. PTS O/Olsztyn liczył 36 członków.

W 2023 r. Oddział nie prowadził działalności gospodarczej. Środki finansowe pochodziły wyłącznie ze składek członkowskich. Również ze składek członkowskich opłacono wydatki związane z organizacją Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków PTS w dniu 27 września 2023 r. ■

Joanna Balcerzak

Oddział w Rzeszowie

W czerwcu 2023 r. PTS wspólnie z Urzędem Statystycznym w Rzeszowie oraz Radą Główną Słowackiego Towarzystwa Statystycznego i Demograficznego zorganizowało dwudniowe seminarium pt. „30 lat polsko-słowackiej współpracy transgranicznej”. Pierwszy dzień był okazją do wspólnych podsumowań współpracy i określenia planów na przyszłość. O aktualnych wyzwaniach i perspektywach rozwoju współpracy transgranicznej dyskutowali: Prezes Urzędu Statystycznego Republiki Słowackiej, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, Dyrektor Urzędu Statystycznego w Preszowie (członek Rady Głównej Słowackiego Towarzystwa Statystycznego i Demograficznego), Dyrektor Departamentu Opracowań Statystycznych GUS, Dyrektor Departamentu Innowacji GUS oraz Dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie. O doświadczeniach z zakresu współpracy transgranicznej opowiedzieli również dyrektorzy regionalnych Urzędów Statystycznych w: Krakowie, Lublinie, Zielonej Górze oraz w Katowicach. Drugi dzień seminarium to spotkanie poświęcone współpracy transgranicznej jednostek samorządu terytorialnego – Transgraniczne Obszary Funkcjonalne. W panelu dyskusyjnym dotyczącym płaszczyzn współpracy w ramach Euroregionów wzięli udział: Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, Prezes Urzędu Statystycznego Republiki Słowackiej, Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej GUS, Burmistrz Miasta Sanoka, Sekretarz Generalny Euroregionu Karpackiego Polska, Dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, Burmistrz Miasta Stropkov, Dyrektor Polsko-Słowackiego Centrum Kultury Vranov nad Topľou, Burmistrz Miasta i Gminy Zagórz oraz Wójt Gminy Komańcza.

We wrześniu w ramach współpracy z Urzędem Statystycznym w Rzeszowie, Departamentem Współpracy Międzynarodowej GUS oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki zostało zorganizowane seminarium pt. „Seminar on the use of Big Data in tourism and transport mobility studies” na Politechnice Rzeszowskiej oraz seminarium podsumowujące projekt pt. „Wykorzystanie Big Data w turystyce – wyzwania i perspektywy” w Muzeum-Zamku w Łańcutcie.

PTS Oddział w Rzeszowie wspólnie z Urzędem Statystycznym w Rzeszowie, Wojewodą Podkarpackim oraz Uniwersytetem Rzeszowskim zorganizował konferencje dotyczące uchodźców z Ukrainy. Pierwsza pt. „Sytuacja geopolityczna – Świat – Europa – Region” odbyła się w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie i stanowiła forum analiz i wymiany doświadczeń z udziałem służb, inspekcji, straży, urzędników, naukowców i ekspertów. W konferencji udział wzięli: wojewoda podkarpacki, prorektor ds. Kolegium Nauk Społecznych, dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie oraz przedstawiciel Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki. W ramach wydarzenia odbyły się także dwa panele dyskusyjne poświęcone wojnie w Ukrainie i jej wpływowi na bezpieczeństwo oraz społecznym skutkom wojny dla województwa podkarpackiego i całego regionu. W debacie uczestniczyli przedstawiciele Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Ośrodka Studiów Wschodnich, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie, Biura Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Zdrowia, Rady Rodziny przy Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej i UNHCR.

Druga konferencja pt. „Uchodźcy z Ukrainy w Polsce – skutki i wyzwania społeczno-prawne” odbyła się na Uniwersytecie Rzeszowskim. W konferencji udział wzięli: wojewoda podkarpacki, minister ds. integracji społecznej (członek Rady Ministrów), przewodniczący Lwowskiej Obwodowej Administracji (on-line) oraz dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie. Pierwszy panel dotyczył kwestii zdrowotnych uchodźców z Ukrainy.

W dyskusji na ten temat głos zabrali przedstawiciele Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Ministerstwa Zdrowia, Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej, które prowadzi Medevac Hub w Jasionce oraz podmiotów leczniczych. Temat drugiego panelu to formalno-prawne skutki masowego napływu uchodźców z Ukrainy.

O doświadczeniach i wyzwaniach z perspektywy ponad roku trwania konfliktu zbrojnego w Ukrainie rozmawiali reprezentanci Uniwersytetu Rzeszowskiego i UNHCR. Ostatni blok tematyczny skupił się wokół podkarpackich doświadczeń związanych z dużym napływem uchodźców z Ukrainy. Na ten temat wypowiadali się przedstawiciele Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, Komendy Wojewódzkiej PSP, Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Przemyślu, Regionalnej Straży Ochrony Kolei w Przemyślu, Podkarpackiego Urzędu Celnoskarbowego w Przemyślu oraz Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

W ciągu 2023 r. członkowie PTS wzięli udział w licznych konferencjach naukowych i branżowych jako prelegenci i moderatorzy zarówno w kraju, jak i za granicą.

Kolejny rok współpracy z podkarpackimi uczelniami zaowocował szeregiem warsztatów, podczas których studenci oraz wykładowcy uczą się korzystania z zasobów statystyki publicznej. W tym roku z okazji Europejskiego Dnia Statystyki studenci I roku Instytutu Ekonomii i Finansów na Uniwersytecie Rzeszowskim mieli okazję poznać funkcjonalność i możliwości Banku Danych Lokalnych oraz Dziedziny Baz Wiedzy. Zorganizowany został również konkurs dla studentów, w którym zadaniem uczestników było przygotowanie infografiki promującej NSP 2021 z wykorzystaniem baz statystyki publicznej. Przeprowadzono również zajęcia praktyczne na Politechnice Rzeszowskiej, przedstawiając metody pozyskiwania i przetwarzania danych na przykładzie projektów

realizowanych w statystyce publicznej. Ponadto przeprowadzono ponad 73 działania edukacyjne, których odbiorcami byli m.in. przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, studenci oraz młodzież szkolna.

Członkowie PTS Oddział w Rzeszowie wraz z pracownikami Urzędu Statystycznego w Rzeszowie po raz drugi wzięli udział w pikniku edukacyjno-sportowym im. Ignacego Łukasiewicza w Nowej Wsi. Stanowisko Urzędu Statystycznego w Rzeszowie służyło promocji statystyki publicznej oraz przybliżeniu metod pozyskiwania danych. Materiały przygotowane dla uczestników pikniku pozwoliły zapoznać się z wynikami badań statystycznych, w szczególności z zakresu turystyki, sportu, ruchu granicznego i energii odnawialnej.

W 2023 r. został przeprowadzony VII finał edycji Olimpiady Statystycznej, a udział w nim wzięło czworo uczniów z województwa podkarpackiego. Do kolejnej (VIII) edycji konkursu, która rozpoczęła się 2 października 2023 r. przystąpiło 326 uczniów z 37 szkół województwa podkarpackiego. Etap okręgowy odbył się on-line 12 grudnia i wzięło w nim udział 87 uczniów.

W 2023 r. PTS Oddział Rzeszowie rozpoczął przygotowanie dokumentacji i niezbędnych materiałów do złożenia oferty na wykonanie „Rachunku satelitarnego turystyki dla Polski za rok 2022 z projekcją na rok 2023” na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki. ■

Marek Cierpiał-Wolan

Oddział w Zielonej Górze

W dniu 27 lutego 2023 r. odbyło się Walne Zebranie członków Polskiego Towarzystwa Statystycznego Oddział w Zielonej Górze. Podczas spotkania Przewodniczący Rady Oddziału przedstawił sprawozdanie z działalności PTS w latach 2019-2022. W trakcie Walnego Zebrania członków wybrana została nowa Rada Oddziału, Komisja Rewizyjna oraz delegaci na Walne Zgromadzenie PTS.

W okresie sprawozdawczym PTS było organizatorem, współorganizatorem lub partnerem wydarzeń poświęconych statystyce, znaczeniu badań statystycznych oraz popularyzacji wyników tych badań:

1. 26 stycznia 2023 r. przewodniczący Rady Oddziału PTS o/Zielona Góra pan Robert Wróbel uczestniczył w spotkaniu z Dyrekcją Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze oraz przedstawicielami Uniwersytetu Zielonogórskiego. Celem spotkania było podsumowanie wspólnych działań zrealizowanych w 2022 r. oraz narysowanie planu współpracy i wspólnych inicjatyw w 2023 r. Podjęto rozmowy o kontynuowaniu współpracy przy organizacji i realizacji wydarzeń popularyzujących znaczenie badań statystycznych oraz zasoby statystyki publicznej, m.in. corocznym Tygodniu Statystycznym oraz planowanej w drugiej połowie roku konferencji naukowej dot. sytuacji społecznej w regionie.
2. 9-16 marca 2023 r. PTS o/Zielona Góra było partnerem wydarzenia organizowanego przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, w ramach obchodów Dnia Statystyki Polskiej. Wydarzenie przebiegało pod hasłem: „Jakie wyzwania stoją przed województwem lubuskim w kontekście wyników NSP 2021?”. Podczas Tygodnia Statystycznego zaproponowano m.in.:
 - seminarium pn. „Wyniki badania koniunktury a rzeczywisty stan gospodarki województwa”. Podczas seminarium wykład na temat tego jakich informacji dostarcza badanie koniunktury gospodarczej przepro-

wadziły członkinie zielonogórskiego oddziału PTS: Agnieszka Jankowska i dr Ewa Synówka; wydarzenie było kierowane m.in. do przedstawicieli lubuskich przedsiębiorstw oraz środowiska naukowego,

- seminarium pt. „Jak sprostać wyzwaniom wynikającym z sytuacji demograficznej województwa lubuskiego?”, podczas którego Iwona Goździcka, członkini zielonogórskiego oddziału PTS mówiła o sytuacji demograficznej gmin województwa lubuskiego wg wyników NSP 2021. Spotkanie było kierowane głównie do przedstawicieli gmin województwa lubuskiego,
- seminarium pt. „Miejsce seniora w społeczności lokalnej w kontekście wyników NSP 2021” z udziałem przedstawicieli PTS o/ Zielona Góra: dr Doroty Szaban prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, która zaprezentowała temat: „Społeczne lekarstwo na starość. Kilka sposobów na poprawę jakości życia seniorów w starzejącym się społeczeństwie” oraz Iwony Grodzickiej, prezentującej wyniki NSP 2021 na temat sytuacji demograficznej regionu. W seminarium poświęconym wyzwaniom w kształtowaniu polityki społecznej w województwie, w tym polityki senioralnej, uczestniczyli głównie przedstawiciele organizacji prowadzących działalność na rzecz seniorów oraz seniorzy.
- 3. 25-26 października 2023 r. PTS o/Zielona Góra było Partnerem Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze i Uniwersytetu Zielonogórskiego w organizacji konferencji naukowej pt. „Wyzwania współczesnych społeczeństw: młodość i starość”. Wydarzenie rozpoczęło cykl konferencji naukowych pod hasłem Zielonogórskie Forum Demograficzne, które skupiać się będzie na istotnych kwestiach społecznych i gospodarczych w kontekście zmian demograficznych w regionie.

PTS o/Zielona Góra był reprezentowany m.in. przez prelegentki: dr hab. Dorotę Szaban, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Instytut Socjologii, z wykładem pt. „Czy możliwe jest zbudowanie regionalnej wersji indeksu aktywnego starzenia się?” oraz dr Hannę Kurowską z Instytutu Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego z prezentacją tematu „Opieki nad małym dzieckiem w powojennej Polsce (1945-1950)”.

4. 19 grudnia 2023 r. odbyło się spotkanie członków PTS o/Zielona Góra, podczas którego podsumowano działalność Towarzystwa w 2023 r. Podjęto także dyskusje o działaniach do zrealizowania w kolejnym roku. Podczas spotkania dr hab. Dorota Szaban, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, zastępca przewodniczącego Rady Oddziału zaprezentowała temat: „Co wpływa na poczucie szczęścia osób starszych w Polsce? Analiza socjologiczna wyników Europejskiego Sondażu Społecznego”. Następnie pani Roksana Bach, starszy statystyk w Lubuskim Ośrodku Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze przedstawiła swoje rozważania na temat tego, że „Niektórzy lubią statystykę, niektórzy – czyli nie wszyscy. O próbie odszukania źródła błędnych przekonań na temat statystyki publicznej”. Wystąpienia cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników spotkania. Były inspiracją do zadawania pytań i rozwinięcia obu tematów w trakcie ciekawej dyskusji.
5. PTS o/Zielona Góra po raz kolejny było partnerem Urzędu Statystycznego w przygotowaniu, organizacji i realizacji etapu okręgowego Olimpiady Statystycznej. Członkowie PTS w Zielonej Górze byli członkami Komitetu organizacyjnego Olimpiady edycji 2023/2024: Robert Wróbel przewodniczył Komitetowi Okręgowemu Olimpiady, a Iwona Goździcka, była sekretarzem Komitetu. Ponadto, działalność Komitetu Okręgowego Olimpiady w charakterze jego członków wspierali przedstawiciele PTS O/Zielona Góra: dr Jacek Bojarski prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr Magdalena

Balak-Hryniewicz, Angela Burchardt i Elwira Olczyk. W okresie sprawozdawczym ukazały się publikacje i artykuły naukowe autorstwa członków oddziału:

- dr Radosław Murkowski (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu): “Consequences of deaths related to the COVID-19 pandemic for the finances of the Polish pension system”, Murkowski Radosław, *Szczyt Małgorzata, Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka*, 2023, nr 1, s. 85-103,
- dr Ewa Synówka (Uniwersytet Zielonogórski): „Fałszywe alarmy w działaniach jednostek ochrony przeciwpożarowej. Analiza trendów w latach 2011-2022”, Andrzej Cacek, Ewa Synówka W: *Potencjał człowieka w zarządzaniu otoczeniem: monografia*, 2023, (Red.) W. Wawrzyniak, T. Zaborowski, Gorzów Wlkp.–Poznań: PAN, s. 55-65,
- dr Dorota Szaban, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego:
 - “e-Addiction – threat to the virtual world among Polish youth”, 2023, Dorota Szaban, *Journal of Community Positive Practices*, Iss. 1, 3-16,
 - „Niepełnosprawność w kontekście koncepcji wsparcia społecznego”, Dorota Szaban, Maria Zielińska, W: *Sytuacja osób niepełnosprawnych. Portret demograficzny, ekonomiczny i społeczny*, 2023, (Red.) Piotr Łyson, Warszawa: Rządowa Rada Ludnościowa, Główny Urząd Statystyczny, s. 61-73,
 - “The role of religion in the process of building social trust: An empirical study”, Dorota Szaban, W: *Religion and identity. Political conditions*, 2023, (Red.) Ryszard Michalak, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht Verlag– Brill s. 63-75.

Liczba członków PTS oddział Zielona Góra w końcu okresu sprawozdawczego (tj. w dniu 31.12.2023 r.) wyniosła 33 osoby. ■

Joanna Balcerzak

Oddział w Kielcach

Władze Oddziału działały w składzie, który został wybrany na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym Oddziału w dniu 27.02.2023 r., na którym powołano Radę Oddziału i Komisję Rewizyjną na kadencję 2023-2026. Skład prezentuje się następująco: Rada Oddziału

- przewodnicząca – dr hab. Agnieszka Piotrowska-Piątek, prof. PSk,
- wiceprzewodnicząca – Ewa Tomczyk,
- sekretarz – Aneta Chatys,
- skarbnik – Grażyna Latos.

Komisja Rewizyjna

- przewodnicząca – Małgorzata Sobieraj,
- wiceprzewodnicząca – Edyta Wojtasik,
- członek – Renata Hajder.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. kielecki Oddział PTS liczył 28 członków.

Oddział w Kielcach w ramach prowadzonej działalności statutowej, a więc rozwijania społecznej, naukowej i zawodowej działalności członków oddziału w dziedzinie teorii, metodologii, praktyki i upowszechniania wiedzy statystycznej w 2023 r. współpracował z Urzędem Statystycznym w Kielcach, Wydziałem Zarządzania i Modelowania Komputerowego Politechniki Świętokrzyskiej, Akademią Nauk Stosowanych im. prof. E. Lipińskiego w Kielcach. Efektem tej współpracy było m.in. zorganizo-

wanie z okazji Dnia Statystyki Polskiej ogólnopolskiego seminarium naukowego pt. Szara gospodarka – wyzwanie gospodarcze, badawcze, socjologiczne. Seminarium odbyło się 18.04.2023 r. w Akademii Nauk Stosowanych im. prof. E. Lipińskiego w Kielcach. W seminarium, oprócz członków PTS Oddział w Kielcach, uczestniczyli przedstawiciele Głównego Urzędu Statystycznego, urzędów statystycznych, środowiska akademickiego i gospodarczego oraz administracji publicznej.

Innym przykładem działalności Oddziału była współorganizacja VII edycji Olimpiady Statystycznej. Wzięło w niej udział ponad 200 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych z województwa świętokrzyskiego. Członkowie Oddziału włączyli się w popularyzację Olimpiady w regionie oraz organizację zawodów okręgowych. Przewodnicząca Oddziału jest członkiem Komitetu Głównego Olimpiady.

Ponadto członkowie Oddziału uczestniczyli w konferencji MET2023 Metodologia Badań Statystycznych, która odbyła się w dniach 3-5 lipca 2023 r. w Warszawie. W 2023 r. Oddział PTS w Kielcach nie prowadził działalności gospodarczej. ■

Agnieszka Piotrowska-Piątek

Oddział w Warszawie

W dniu 15 lutego 2023 r. w siedzibie Urzędu Statystycznego w Warszawie odbyło się Walne Zebranie Członków Warszawskiego Oddziału PTS, na którym w wyniku głosowania wybrano nowego Przewodniczącego oraz członków Rady Oddziału, członków Komisji Rewizyjnej, przedstawicieli na Walne Zgromadzenie Delegatów PTS.

W dniu 24 marca Warszawski Oddział był gospodarzem Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Statystycznego, które odbyło się w ramach konferencji naukowej Statystyka w służbie polityki społeczno-gospodarczej: nowe badania, metody i narzędzia.

Oddział wspólnie z Urzędem Statystycznym w Warszawie w dniu 31 maja 2023 zorganizował w siedzibie Urzędu seminarium popularnonaukowe poświęcone pamięci profesora Zbigniewa Strzeleckiego pt.: Czy przewidywanie przyszłości ma dzisiaj sens? Z udziałem: dr Bożeny Łazowskiej, prof. dr hab. Jacka Szlachty, dr Mirosława Grochowskiego, dr hab. Wojciecha Dziemianowicza prof. UW. Seminarium było transmitowane on-line.

W dniu 22 czerwca 2023 roku odbyło się spotkanie online Rady Oddziału, na którym m. in: podjęto jednogłośnie decyzję o przyjęciu trzech nowych członków PTS i omówiono plany działań na przyszłość.

Członkowie PTS wchodzili w skład Komitetu Okręgowego Olimpiady Statystycznej w województwie mazowiecki w osobach Agnieszki Ajdyn – Przewodnicząca Komitetu oraz Tomasza Zegara – członek.

Przewodniczący Warszawskiego Oddziału Tomasz Zegar w roku 2023 aktywnie uczestniczył w wystąpie-

niach medialnych, między innymi: 28 marca 2023 r. wziął udział w rozmowie na żywo w Polskim Radiu RDC w audycji „Popołudnie RDC”, 5 czerwca 2023 r. był gościem programu „Warszawski Dzień” w TVP3 Warszawa. Jego udział w programach telewizyjnych, wywiadach prasowych i audycjach radiowych pomógł w promowaniu świadomości roli statystyki w społeczeństwie oraz jej znaczenia w podejmowaniu decyzji politycznych i gospodarczych.

Warszawski Oddział we współpracy z Laboratorium Miejskim Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych oraz Urzędem Statystycznym w Warszawie współorganizowała konferencje naukową pt.: Warszawa w świetle badań naukowych, która odbyła się w dniach od 30 listopada do 1 grudnia 2023 r. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego.

Przewodniczący Oddziału Tomasz Zegar we współpracy z pracownikami naukowymi Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW przygotował i przeprowadził serię 4 warsztatów naukowych, których celem było opracowanie koncepcji badania porównawczego Warszawy. W Warsztatach uczestniczyli pracownicy Urzędu m.st. Warszawy w ramach inicjatywy Korpus Analityków.

Na podstawie posiadanej dokumentacji, liczba członków Oddziału PTS w Warszawie w 2023 roku wynosiła 35 osób. PTS Oddział Warszawski swoją działalnością promowało rozwój naukowy, wymianę wiedzy i doświadczeń w dziedzinie statystyki. ■

Tomasz Zegar

Profesor Czesław Domański Honorowym Prezesem Polskiego Towarzystwa Statystycznego

Profesor Czesław Domański stopień doktora uzyskał w 1976 r. za rozprawę „Ekonometryczne zastosowania testów serii” napisaną pod kierunkiem profesora Zdzisława Hellwiga. W 1986 r. uzyskał tytuł doktora habilitowanego na podstawie pracy „Teoretyczne podstawy testów nieparametrycznych i ich zastosowanie w naukach ekonomiczno-społecznych” opublikowanej w Wydawnictwie UŁ. W 1991 roku Profesor Czesław Domański uzyskał tytuł profesora za dotychczasowy dorobek naukowy oraz książkę „Testy statystyczne” (1990).

W trakcie pracy naukowej Profesor Czesław Domański pełnił różne funkcje w UŁ. Profesor jest autorem lub współautorem 24 książek oraz ponad 200 artykułów. Na szczególne wyróżnienie wśród publikacji książkowych zasługują następujące prace: „Statystyczne testy nieparametryczne” (PWE, 1979), „Testy statystyczne” (1990), „Nieklasyczne metody statystyczne” (PWE, 2000), „Statystyczne systemy ekspertowe” (Wydawnictwo UŁ, 1998, współautorstwo: H. Gadecki, K. Pruska, A. Rossa), „Metody statystyki małych obszarów” (Wydawnictwo UŁ, 2001, współautorstwo: K. Pruska), „Statystyczne metody wnioskowania wielokrotnego” (Wydawnictwo UŁ, 2007, współautorstwo: D. Parys), „Nieklasyczne metody oceny efektywności i ryzyka. Otwarte Fundusze Emerytalne” (PWE, 2011, współautorstwo: J. Białek, K. Bolonek-Lasoń, A. Mikulec).

Osiągnięcia badawcze Profesora, zarówno te indywidualne, jak i uzyskiwane w zespołach i upowszechniane w publikacjach, wielokrotnie były wyróżniane nagrodami uczelnianymi, jak i resortowymi.

Świadectwem zaangażowania Profesora w działalność towarzystw naukowych jest wieloletnie uczestnictwo

Prof. Czesław Domański podczas Kongresu Statystyki Polskiej 2012
Źródło: stat.gov.pl/pts_kongres2012

w pracach PTS, w którym Profesor pełnił funkcję prezesa (w latach 1994–2005; 2010–2014). Od roku 2002 roku jest członkiem zwyczajnym Międzynarodowego Instytutu Statystycznego (ISI). Z inicjatywy profesora Domańskiego reaktywowany został Kwartalnik Statystyczny.

Ważnym przejawem działalności naukowej jest uczestnictwo w konferencjach oraz organizacja tych przedsięwzięć. Od ponad 40 lat jest prekursorem i głównym organizatorem międzynarodowej konferencji Multivariate Statistical Analysis.

W rezultacie utrzymujących się przez lata osiągnięć naukowych ośrodek łódzki kierowany przez Profesora Czesława Domańskiego awansował do grona liczących się centrów badań statystycznych, zaś Profesor uznawany jest za współtwórcę łódzkiej szkoły statystycznej. ■

Źródło: pts.stat.gov.pl/honorow

112. urodziny Polskiego Towarzystwa Statystycznego

PTS jest organizacją skupiającą obecnie przedstawicieli służb statystyki publicznej i środowisk akademickich, samorządu terytorialnego i gospodarczego, jednostek administracji rządowej itp., którzy są zainteresowani teorią i praktyką badań statystycznych.

Polskie Towarzystwo Statystyczne powstało w Krakowie w 1912 r. Pierwszym jego prezesem był Juliusz Leo, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i jednocześnie prezydent Krakowa. Głównym celem PTS w okresie przed I wojną światową było przygotowanie opracowania pokazującego w ujęciu statystycznym ziemie polskie od czasów najdawniejszych do współczesności. Zostało ono opublikowane w Krakowie w 1915 r. pod tytułem „Statystyka Polski”. W czasie I wojny światowej PTS nie działało.

W 1917 r. w Warszawie powstało Stowarzyszenie Ekonomistów i Statystyków Polskich (TEiSP). W jego ramach została utworzona Sekcja Statystyki, którą kierował profesor Ludwik Krzywicki. Jej członkami byli wybitni polscy statystycy i ekonomiści, a wśród nich profesorowie: Józef Buzek, Ludwik Landau, Jan Piekalkiewicz, Jerzy Spływa-Neyman, Stefan Szulc.

W 1937 r. Sekcja Statystyki TEiSP przekształciła się w odrębne Polskie Towarzystwo Statystyczne. Jego prezesem został profesor Edward Szturm de Sztrem (ówczesny prezes Głównego Urzędu Statystycznego), a wiceprezesem był profesor Jan Czekanowski. Towarzystwo miało wówczas charakter głównie naukowo-badawczy. Organem PTS był kwartalnik pt. „Przegląd Statystyczny”. Członkowie PTS publikowali też swoje prace w innych czasopismach naukowych i współpracowali z różnymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, m.in. z Międzynarodowym Instytutem Statystycznym. W 1939 r. PTS liczyło około 290 członków rzeczywistych i około 30 tzw. członków wspierających z różnych instytucji.

Po wybuchu II wojny światowej prace PTS zostały zawieszone. W czasie tej wojny zginęło i zmarło wielu wybitnych członków PTS. W ich gronie byli m.in. profesorowie: Stefan Dziewulski, Ludwik Krzywicki, Kazimierz Kumaniecki, Zygmunt Limanowski, Jan Piekalkiewicz, Antoni Sujkowski.

Kolejny okres działalności PTS rozpoczął się w kwietniu 1947 r. Prezesem został profesor Stefan Szulc (wówczas prezes GUS), a jego zastępcą był profesor Tadeusz Banachiewicz. Wznowiono wydawanie „Przeglądu Statystycznego”, w którym zamieszczano artykuły naukowe i omawiano działalność organizacyjną. W 1949 r. PTS liczyło około 150 członków.

Po 1950 r. działalność PTS zanikła, a w 1953 r. zapadła decyzja o jego likwidacji, wprowadzona w życie w 1955 r. Część członków przeniosła się do Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, gdzie powstała Sekcja Statystyki.

Kolejne reaktywowanie PTS nastąpiło w kwietniu 1981 r. Zgromadzenie Założycielskie powołało Tymczasową Radę Główną, która opracowała nowy statut PTS, zarejestrowany we wrześniu 1981 r. Zorganizowane zgodnie z tym statutem Walne Zgromadzenie w listopadzie 1982 r. wybrało Radę Główną, której prezesem został profesor Mikołaj Latuch, a wiceprezesami byli profesoro-

wie: Andrzej Barczak i Ryszard Zasępa. W okresie kadencji 1982-1985 zaczęto szeroko rozwijać działalność organizacyjną, popularyzatorską i wydawniczą. Liczba członków PTS wzrosła do około 400.

Walne Zgromadzenie PTS w grudniu 1985 r. wyłoniło nową Radę Główną, której prezesem został profesor Jan Kordos, a wiceprezesami byli profesorowie: Czesław Domański i Ryszard Zasępa. Na początku 1986 r. siedziba

Rady Głównej PTS znalazła się w budynku Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie. W 1987 r. przy Radzie Głównej PTS zostało utworzone Biuro Badań i Analiz Statystycznych (BBiAS). W 1989 powstała Sekcja Klasyfikacji i Analizy Danych (SKAD).

W 1990 r. ponownie prezesem PTS został profesor Jan Kordos, a na wiceprezesów wybrano profesorów: Andrzeja Balickiego i Ryszarda Zasępę. W latach 1985-1994 rozbudowane zostały struktury terenowe Towarzystwa, a liczba jego członków wzrosła do około 800. W 1993 r. z inicjatywy i pod redakcją profesora Jana Kordosa zaczęło ukazywać się czasopismo PTS o charakterze międzynarodowym pt. „Statistics in Transition”.

Walne Zgromadzenie PTS w październiku 1994 r. wybrało na prezesa profesora Czesława Domańskiego, a na wiceprezesów: dra Kazimierza Kruszkę, mgra Wiesława Łagodzińskiego i profesora Mirosława Szredera. W następnej kadencji (2000-2005) prezesem był ponownie profesor Czesław Domański, a funkcje wiceprezesów pełnili: dr Ewa Bulska, mgr Wiesław Łagodziński i profesor Aleksander Zeliaś. W latach 2005-2010 prezesem Towarzystwa był dr Kazimierz Kruszka, a wiceprezesami byli: profesor Walenty Ostasiewicz, profesor Mirosław Szreder i mgr Wiesław Władysław Łagodziński. Do 2022 r. prezesem PTS był profesor Czesław Domański, wiceprezesami: mgr Władysław Wiesław Łagodziński, dr Krzysztof Najman i profesor Grażyna Trzpiot, sekretarzem była dr hab. Zofia Rusnak, a skarbnikiem – dr Ewa Bulska.

Aktualnie Polskie Towarzystwo Statystyczne ma ponad 700 członków, zorganizowanych w 17 oddziałach (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra). PTS jest afiliowane przy Międzynarodowym Instytucie Statystycznym. ■

Źródło: pts.stat.gov.pl/historia
Grafika: https://x.com/GUS_STAT

50-lecie Rządowej Rady Ludnościowej

Rządowa Rada Ludnościowa została powołana Zarządzeniem nr 44 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 maja 1974 r. jako Komisja Rządowa do spraw koordynacji działań międzyresortowych w zakresie polityki ludnościowej. Od początku istnienia Komisja pełniła funkcje opiniotawczo-doradcze dla rządu w obszarze polityki ludnościowej, ale również te związane z upowszechnianiem informacji demograficznej, nawiązywaniem współpracy międzynarodowej i reprezentowaniem rządu w wydarzeniach rangi światowej.

Obecny zakres prac normuje Zarządzenie nr 85 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie Rady do Spraw Koordynacji działań międzyresortowych w zakresie polityki ludnościowej (oraz późniejsze akty). Kontynuowana jest funkcja opiniotawczo-doradcza, informacyjno-edukacyjna oraz współpraca z ośrodkami naukowymi w kraju i zagranicą. Pierwszym Przewodniczącym Komisji był prof. dr hab. Kazimierz Secomski. W latach 1999-2016 Radzie przewodniczył prof. dr hab. Zbigniew Strzelecki, po jego śmierci funkcję sprawuje prof. dr hab. Józefina Hryniewicz. Od 2006 r. obsługę Rady zapewnia Główny Urząd Statystyczny.

W skład Rządowej Rady Ludnościowej wchodzi członkowie imiennie powoływani przez Prezesa Rady Ministrów – eksperci, naukowcy, badacze, członkowie delegowani przez ministerstwa oraz członkowie reprezentujący towarzystwa i komitety naukowe, instytuty medyczne czy Konwent Marszałków Województw RP. Rządowa Rada Ludnościowa wydaje coroczne raporty dotyczące sytuacji demograficznej kraju, organizuje konferencje naukowe ogólnopolskie i regionalne oraz seminaria naukowe. Upowszechnia wiedzę demograficzną w licz-

nych publikacjach wydawanych również w otwartym dostępie, uczestniczy w dyskusjach międzynarodowych na kolejnych sesjach ONZ oraz opiniuje projekty badań statystycznych i projekty aktów prawnych oraz dokumentów pozalegisacyjnych dla rządu.

Od 2002 r., co dziesięć lat, Rządowa Rada Ludnościowa organizuje Kongresy Demograficzne, których celem jest przedstawienie aktualnych wyników badań i analiz oraz wyników Narodowych Spisów Powszechnych. Pierwszy Kongres odbył się w 2002 r., drugi – w 2012 r., a trzeci w roku 2022. ■

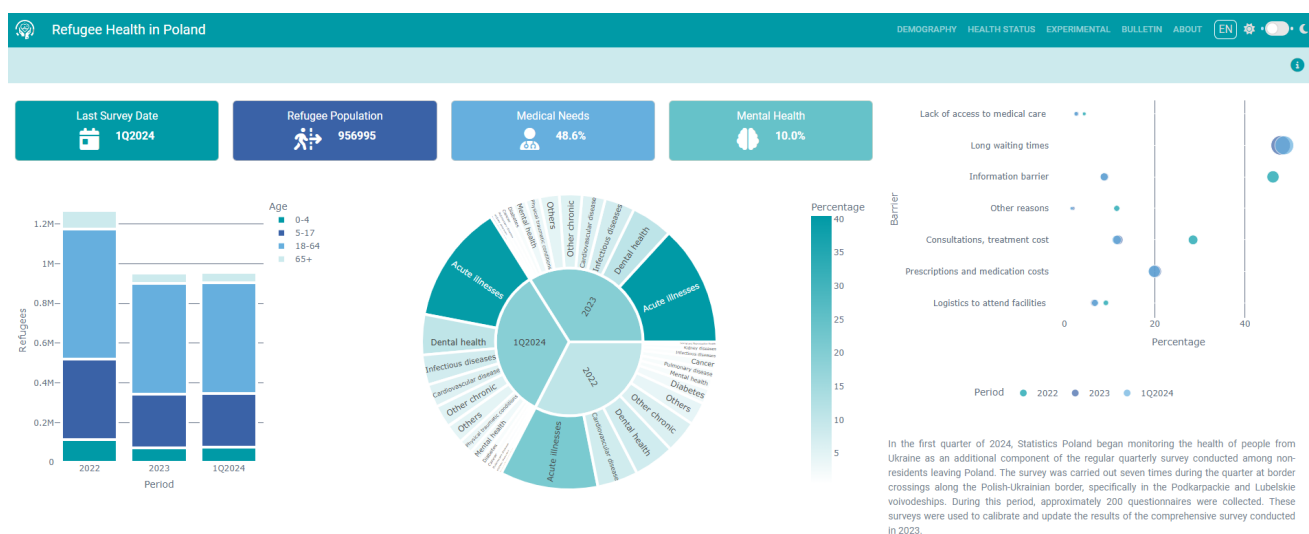
Źródło: stat.gov.pl/aktualnosci/

Raport pt.: Badania dotyczące zdrowia uchodźców z Ukrainy w latach 2022-2023 oraz innowacje w zakresie danych

Effektem współpracy Głównego Urzędu Statystycznego oraz Światowej Organizacji Zdrowia jest opublikowany w 2023 r. pierwszy raport nt. sytuacji zdrowotnej uchodźców i migrantów z Ukrainy.

Po prezentacji raportu na 54. sesji Komisji Statystycznej Organizacji Narodów Zjednoczonych, organ wezwał WHO i partnerów do dalszego rozwijania prac nad badaniem stanu zdrowia uchodźców z Ukrainy. W ramach kontynuacji badania zebrano informacje dotyczące zdrowia, a także spostrzeżenia behawioralne od uchodźców w Polsce.

Odsyłamy Czytelników do strony poświęconej zdrowiu uchodźców z Ukrainy w Polsce: healthofrefugees.stat.gov.pl ■

Źródło: stat.gov.pl/wydarzenia/wydarzenia-miedzynarodowe/

Zapowiedzi konferencji

Quality of Life: Niezaspokojone potrzeby społeczne – Diagnoza i działanie

Wrocławski oddział Polskiego Towarzystwa Statystycznego razem z Katedrą Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz z Urzędem Statystycznym we Wrocławiu zapraszają na kolejną konferencję naukową z cyklu Quality of Life, tym razem pod hasłem: Niezaspokojone potrzeby społeczne – Diagnoza i działanie. Konferencja odbędzie się 4 września 2024 r. na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

Konferencja objęta jest patronatem honorowym Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prezesa GUS oraz Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

Organizatorzy zdecydowali się na konferencję jednodniową, ale odbywającą się w świecie rzeczywistym, gdyż osobiste spotkania i rozmowy są wielką wartością, przyczyniającą się do integracji i współpracy w środowisku badaczy zajmujących się tematyką jakości życia. Organizatorzy mają nadzieję na ciekawe referaty i owocne dyskusje w trakcie sesji konferencyjnych oraz na kreatywną atmosferę, sprzyjającą rodzeniu się nowych pomysłów, w okolicznościach mniej formalnych, przy kawie i ciastku oraz przy obiedzie.

Tematyka konferencji obejmuje w szczególności:

1. Metodologię badań nad jakością życia
2. Analizę niezaspokojonych potrzeb społecznych, m.in. identyfikację obszarów, w których społeczeństwo doświadcza braku zaspokojenia potrzeb, ocenę skali i wpływu niezaspokojonych potrzeb na jakość życia
3. Diagnozę jakości życia, m.in. badanie różnych aspektów jakości życia, takich jak np.: zdrowie, edukacja, mieszkalnictwo, praca, analizę czynników wpływających na subiektywne poczucie satysfakcji z życia

4. Społeczne wyzwania i nierówności, m.in. omówienie problemów społecznych i nierówności, które przyczyniają się do niezaspokojonych potrzeb, poszukiwanie strategii równościowych i integracyjnych
5. Działania na rzecz poprawy jakości życia, m.in. prezentację praktycznych rozwiązań i realizowanych programów, które mogą skutecznie przeciwdziałać niezaspokojonym potrzebom i mieć wpływ na poprawę jakości życia, dyskusję na temat innowacyjnych inicjatyw społecznych
6. Współpracę interdyscyplinarną, m.in. promowanie interdyscyplinarności w badaniach i działaniach praktycznych
7. Współczesne wyzwania polityki społecznej, m.in. prezentację innowacyjnych podejść do kształtowania polityki społecznej w kontekście zmieniających się potrzeb społeczeństwa
8. Wykorzystanie danych spisowych do realizacji polityki społecznej na poziomie krajowym, regionalnym czy lokalnym

Referaty, poza określoną wyżej tematyką, mogą dotyczyć szeroko pojmowanych badań nad jakością życia, którego spadek wielu członków naszego społeczeństwa tak dotkliwie odczuło w ostatnich burzliwych latach.

Szczegóły dotyczące konferencji zamieszone są na stronie Urzędu Statystycznego we Wrocławiu:

<https://wroclaw.stat.gov.pl/seminaria-i-konferencje/konferencje-naukowa-quality-of-life-niezaspokojone-potrzeby-spoleczne--diagnoza-i-dzialanie/o-konferencji/>

WORKSHOP ON SURVEY STATISTICS 2024

W dniach 26-30 sierpnia 2024 roku na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu odbędzie się konferencja Workshop on Survey Statistics 2024. Konferencja ta stanowi forum wymiany poglądów oraz doświadczeń w zakresie metodologii badań ankietowych i statystyki publicznej, w szczególności innowacyjnych badań z tej dziedziny.

Konferencja organizowana jest cyklicznie przez Baltic-Nordic-Ukrainian (BNU) Network on Survey Statistics w jednym z krajów członkowskich, a jej aktualna edycja organizowana jest we współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu.

Wydarzenie odbędzie się w formie hybrydowej: na terenie Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz zdalnie, za pomocą platformy Zoom.

W programie konferencji przewidziane są między innymi wystąpienia Tiziany Tuoto (Narodowy Instytut Statystyczny Włoch – ISTAT) dotyczące ryzyka błędnej identyfikacji w integracji danych i estymacji, Tomasza Żądło i Alicji Wolny-Dominiak (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) poświęcone wyborowi predyktorów w badaniach reprezentacyjnych na podstawie głosowania oraz Dankmara Böhninga (University of Southampton, Wielka Brytania) traktujące o meto-

dach capture-recapture i ich zastosowaniach w danych z uciętymi zerami.

W ramach konferencji przeprowadzone zostaną również warsztaty dotyczące wykorzystania pakietów środowiska R: singleRcapture i nonprobsvy.

Szczegółowe informacje na temat konferencji znajdują się na stronie:

<https://wiki.helsinki.fi/xwiki/bin/view/BNU/Events/Workshop%20on%20Survey%20Statistics%202024/>

IV Kongres Statystyki Polskiej 2024

Kongres Statystyki Polskiej odbędzie się w dniach 2-4 lipca 2024 roku w Hotelu Hilton Warsaw City przy ul. Grzybowskiej 63 w Warszawie. Organizatorami wydarzenia są Główny Urząd Statystyczny oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne.

Tegoroczna edycja Kongresu będzie obejmowała wykłady i panele z uznanymi w kraju i za granicą prelegentami z różnych obszarów statystyki, takich jak analiza danych, modelowanie statystyczne, sztuczna inteligencja w statystyce i wiele więcej. To wyjątkowe wydarzenie będzie również doskonałą okazją do nawiązania kontaktów z innymi profesjonalistami z branży statystyki oraz do wymiany doświadczeń z ekspertami międzynarodowymi. Eksperci, którzy wezmą udział w IV Kongresie Statystyki Polskiej w roli keynote speakers:

- prof. Mariana Kotzeva (Dyrektor Generalna Eurostatu),
- prof. Partha Lahiri (University of Maryland, USA).

IV Kongres Statystyki Polskiej jest wydarzeniem skierowanym do krajowych i zagranicznych naukowców, ekspertów, interesariuszy statystyki publicznej, a także przedstawicieli instytucji publicznych i mediów. W szczególności wzmocni wielopłaszczyznową współpracę GUS ze środowiskiem naukowym w sprawach związanych z rozwojem profesjonalnej i niezależnej statystyki publicznej oraz stałym unowocześnianiem metodologii badań statystycznych.

Kongres Statystyki Polskiej to jedno z najważniejszych wydarzeń naukowych organizowanych przez Główny Urząd Statystyczny i Polskie Towarzystwo Statystyczne. Ma on na celu pielęgnowanie tradycji wspólnych spotkań i pogłębiania dialogu między statystyką publiczną a środowiskiem naukowym.

Pierwszy Kongres Statystyki Polskiej, który odbył się

w 2012 roku, został uznany za niesamowicie ważne wydarzenie naukowe w historii polskiej myśli i praktyki statystycznej. Tegoroczna edycja będzie jego godną kontynuacją. Będzie to miejsce dyskusji nad najnowszymi trendami, projektami badawczymi oraz rozwiązaniami w dziedzinie statystyki.

Obszary tematyczne:

- Statystyka matematyczna
- Metoda reprezentacyjna i statystyka małych obszarów
- Statystyka ludności
- Statystyka społeczna
- Statystyka gospodarcza
- Statystyka regionalna
- Analiza i klasyfikacja danych, metody AI
- Big data, data science
- Statystyka polska na arenie międzynarodowej
- Historia polskiej statystyki
- Komunikacja i edukacja statystyczna
- Statystyka publiczna, systemy zarządzania danymi

Źródło: <https://kongres2024.stat.gov.pl/>

ECDA 2024

Roczna konferencja ECDA (European Conference on Data Analysis) organizowana jest w tym roku przez Uniwersytet Gdański i odbędzie się w Sopocie w dniach 9-11 września 2024 roku.

Głównym celem konferencji jest zgromadzenie ekspertów, praktyków i entuzjastów z różnych dziedzin zajmujących się danymi w celu omówienia najnowszych trendów, technik i postępów w tym obszarze.

Zgłaszane tematy powinny obejmować między innymi następujące zagadnienia:

Teoria i metody

Big Data i Data Science, metody grupowania i klasyfikacji, metody dyskryminacyjne i regresyjne, bazy danych i zarządzanie danymi, Data Mining, Text i Web Mining, wizualizacja danych, redukcja wymiarów, analiza obrazu, reprezentacja i odkrywanie wiedzy, uczenie maszynowe, matematyczne podstawy Data Science, metody wielowymiarowe, algorytmy online i algorytmy dla strumieni danych, analiza sieci społecznych, metody statystyczne i ekonometryczne, symboliczna analiza danych

Zastosowania

Archeologia, biostatystyka, biznes i zarządzanie, ekono-

mia, edukacja, inżynieria, finanse, geologia, automatyka przemysłowa, lingwistyka, marketing, medycyna, muzykologia, psychologia, zarządzanie ryzykiem, nauki społeczne.

Konferencja została objęta wsparciem Gesellschaft für Klassifikation (GfKl) – Data Science Society, European Association for Data Science (EuADS) oraz Sekcji Klasyfikacji i Analizy Danych Polskiego Towarzystwa Statystycznego (SKAD-PTS).

Szczegółowe informacje na temat konferencji znajdują się na stronie: <https://www.ecda2024.pl/>

Nowości na rynku wydawniczym

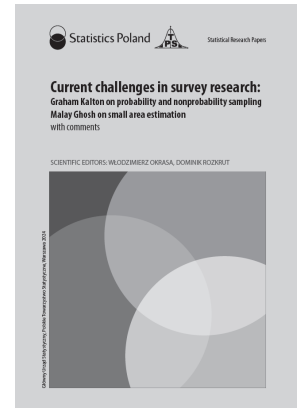
Włodzimierz Okrasa, Dominik Rozkrut (red): Current challenges in survey research: Graham Kalton on probability and nonprobability sampling, Malay Ghosh on small area estimation, with comments

Monografia upamiętnia 30. rocznicę założenia czasopisma „Statistics in Transition new series” i wydanie jego setnego numeru.

Publikacja przywołuje artykuły naukowe z wydań specjalnych „SiTns”, przygotowanych przez uznanych na świecie statystyków, którzy włączyli się do dyskusji na temat tytułowych, ważnych dla

rozwoju współczesnej statystyki zagadnień. Zawiera również aneks ze spisami treści numerów specjalnych opublikowanych w latach 2015-2023 oraz z przedmowami do nich.

Monografia jest dostępna na stronie: https://srp.stat.gov.pl/gus_srp_vol5_current_challenges_in_survey_research

Dorota Witkowska: Wybrane metody ilościowe w finansach

W monografii przedstawiono wiele zagadnień związanych z prowadzeniem analiz finansowych za pomocą metod ilościowych. Walorem opracowania jest omówienie problemów, z jakimi spotykają się analitycy finansowi oraz prezentacja przykładów aplikacji różnych metod zarówno ułatwiających ocenę i opis omawianych sytuacji, jak i wspomagających podejmowanie decyzji w określonych warunkach. Większość ukazanych metod poparto przykładami zawierającymi rzeczywiste dane finansowe i opatrzone bogatymi ko-

mentarzami, zawierającymi interpretację uzyskanych wyników analiz. Publikacja jest dedykowana zarówno praktykom działającym na szeroko rozumianym rynku finansowym, jak i studentom. Do jej studiowania nie jest wymagana znajomość zaawansowanych metod ilościowych, wszystkie zagadnienia omawiane są bowiem w przystępny sposób.

Witkowska D., *Wybrane metody ilościowe w finansach*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2023, s. 374

Zarządzanie

Wybrane metody ilościowe w finansach

Dorota Witkowska

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

Alina Jędrzejczak, Dorota Pekasiewicz: Sytuacja dochodowa gospodarstw domowych w województwie łódzkim

Analiza sytuacji ekonomicznej na podstawie nierówności dochodowych i ubóstwa jest bardzo ważnym zagadnieniem, które wymaga ciągłego monitoringu. W publikacji analiza taka została przeprowadzona dla województwa łódzkiego, które w badanym okresie (2016–2020) było narażone z jednej strony na wpływ pandemii COVID-19, a z drugiej – na szybki wzrost gospodarczy i działania licznych programów społecznych. W Polsce dużo uwagi poświęca się tworzeniu programów mających na celu wzrost jakości życia,

natomiast brakuje systemowej oceny efektów prowadzonej polityki. Monografia idealnie wpisuje się w tę lukę, dostarczając metodyki do oceny zmiany sytuacji dochodowej badanej grupy społecznej. Nie ma w Polsce książki ukazujących tak kompleksowe podejście do analizy sytuacji ekonomicznej regionu.

[z recenzji dr hab. Edyty Mazurek]

Jędrzejczak A., Pekasiewicz D., *Sytuacja dochodowa gospodarstw domowych w województwie łódzkim*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2023, s. 110

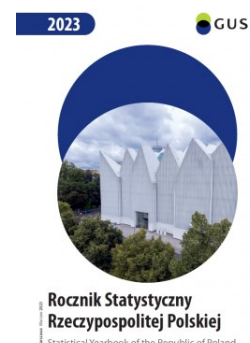

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2023

Podstawowa zbiorcza publikacja GUS zawierająca kluczowe statystyki dotyczące Polski oraz ważniejsze zróżnicowania regionalne i porównania międzynarodowe. Prezentowane dane umożliwiają kompleksowy opis sytuacji społeczno-gospodarczej kraju z możliwością porównań retrospektywnych. Stanowi kompendium informacji m.in. o ludności, rynku pracy, edukacji, warunkach życia, gospodarce i biznesie, a także środo-

wisku i zasobach naturalnych, odzwierciedlając bogaty zasób statystyk zbieranych, gromadzonych i udostępnianych przez statystykę publiczną.

Publikacja dostępna: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-rzeczypospolitej-polskiej-2023,2,23.html>

Małgorzata Ćwiek, Paweł Ulman, Agnieszka Wałęga: Ekonomiczne aspekty funkcjonowania gospodarstw domowych z osobami niepełnosprawnymi

Celem pracy jest ocena sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych z osobami niepełnosprawnymi w Polsce w zakresie dochodów i zaspokojenia potrzeb w różnych przekrojach społeczno-ekonomicznych oraz w porównaniu z dochodami i oceną zaspokojenia potrzeb gospodarstw domowych, które tworzą tylko osoby sprawne. Do realizacji tego celu wykorzystano indywidualne dane pochodzące z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych z 2019 r. W ramach tego badania zadawane jest pytanie o obecność w gospodarstwie domowym respondenta osoby z orzeczoną niepełnosprawnością. Ta informacja

oraz pozostałe dane o gospodarstwie domowym (dochody, wydatki, wyposażenie gospodarstwa domowego, aktywność ekonomiczna jego członków, sytuacja mieszkaniowa, ocena poziomu zaspokojenia potrzeb i zadłużenie) stały się podstawą do przeprowadzenia wieloaspektowej analizy sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych z osobami niepełnosprawnymi z wykorzystaniem różnorodnych metod statystycznych.

Ćwiek M., Ulman P., Wałęga A., Ekonomiczne aspekty funkcjonowania gospodarstw domowych z osobami niepełnosprawnymi, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 2022, s. 134

Józef Pociecha: Filozoficzne i metodologiczne podstawy współczesnych analiz statystycznych

Książka jest efektem studiów autora i jego przemyśleń nad filozoficznymi i metodologicznymi podstawami prowadzenia współczesnych analiz statystycznych. Jego intencją było połączenie w jedną całość problematyki filozoficznej, statystycznej oraz informatycznej prowadzenia tego typu analiz. Z tego względu pracę rozpoczęto od przedstawienia możliwości rozumienia prawdy jako rezultatu przeprowadzonych badań empirycznych. Szeroko omówiono filozoficzne i metodologiczne założenia dokonywania tego typu analiz oraz zarysowano wyzwania stojące przed współczesnymi badaniami statystycznymi. Obecnie są one związane z analizą dużych zbiorów danych oraz z zastosowaniem do tego celu modeli opartych na sztucznej inteligencji. Szczególne znaczenie mają w tym zakresie systemy sztucznej

inteligencji, które automatycznie poprawiają się na skutek poznawania coraz bardziej aktualnych i obszerniejszych danych, co jest nazywane uczeniem maszynowym. Jeżeli uczenie maszynowe opiera się na przyjęciu indeterministycznego, a co za tym idzie – probabilistycznego charakteru powiązań pomiędzy elementami badanej rzeczywistości, to staje się ono uczeniem statystycznym. W pracy zwrócono uwagę na istotę uczenia statystycznego oraz na zasady jego prowadzenia. W efekcie sformułowano paradygmat uczenia statystycznego, który jest nowszy i szerszy w odniesieniu do prowadzenia badań statystycznych niż dominujący dotychczas paradygmat wnioskowania statystycznego. Końcowa część pracy poświęcona została przeglądowi metod nadzorowanego uczenia statystycznego,

gdyż stanowią one dobry przykład połączenia klasycznych metod statystycznych z metodami wywodzącymi się z informatyki.

Pociecha J.: Filozoficzne i metodologiczne podstawy współczesnych analiz statystycznych, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 2023, s. 172

Alina Jędrzejczak: Klasyczne i nieklasyczne metody analizy nierówności dochodowych

Początki badań rozkładów dochodów i ich nierównomierności sięgają przełomu XIX i XX stulecia, kiedy ukazały się pierwsze prace włoskiego ekonomisty Vilfredo Pareto (1848–1923), współtwórcy teorii równowagi ekonomicznej. Monografia obejmuje szeroko rozumianą metodologię statystyczną dotyczącą rozkładów dochodów i nierówności dochodowych. Obecnie obserwuje się wyraźny wzrost zainteresowania badaniami nierówności, niesprawiedliwości, wykluczenia i ubóstwa, a także wymiarem praktycznym rezultatów tych analiz.

W publikacji prezentowana jest szeroka gama mierników nierówności opartych na różnych podejściach: aksjomatycznym, opisowym, normatywnym, w tym współczynniki Giniego, Theila i Zengi, z uwzględnieniem dekompozycji, a także miary różnic między rozkładami pozwalające na ocenę deprywacji wyróżnionych grup.

Jędrzejczak A.: Klasyczne i nieklasyczne metody analizy nierówności dochodowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2023, s. 200

Ekonomia
Klasyczne i nieklasyczne metody analizy nierówności dochodowych

Alina Jędrzejczak

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

Laureaci i finaliści VIII Olimpiady Statystycznej
 Źródło: <https://olimpiadastatystyczna.stat.gov.pl/Olimpiada/index.html>